

Kína békésen felemelkedhet?

Ha Kína továbbra is gyorsan növekszik, az USA ismét egy potenciális versenytárral fog szembenézni, és a nagyhatalmi politika teljes erővel visszatér.

John J. Mearsheimer

október 25, 2014

[Tweet](#) [Megosztás](#) [Megosztás](#)

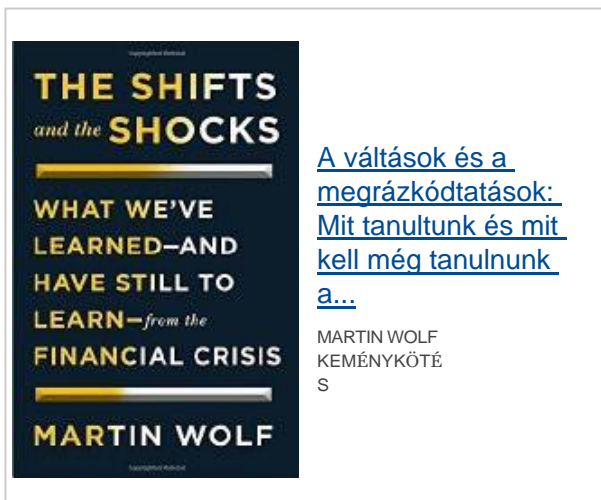
 [Printer friendly version](#)

(A szerkesztő megjegyzése: Az alábbiakban Dr. John J. Mearsheimer A nagyhatalmi politika tragédiája című könyvének új, befejező fejezetét olvashatjuk. Az új, frissített kiadás április 7-én jelent meg, és az Amazonon keresztül elérhető).

A hidegháború 1989-es végével és a Szovjetunió két évvel későbbi összeomlásával az Egyesült Államok a bolygó legerősebb államává vált.

Sok kommentátor szerint a történelemben először élünk egypólusú világban, ami egy másik kifejezés arra, hogy Amerika az egyetlen nagyhatalom a nemzetközi porondon.

rendszer. Ha ez az állítás igaz, akkor nincs sok értelme nagyhatalmi politikáról beszélni, hiszen csak egy nagyhatalom van.

De még ha valaki úgy is hiszi, mint én, hogy Kína és Oroszország nagyhatalmak, akkor is sokkal gyengébbek, mint az Egyesült Államok, és nincsenek abban a helyzetben, hogy érdemi kihívást intézzenek ellene. Ezért a nagyhatalmak közötti interakciók közel sem lesznek olyan hangsúlyos elemei a nemzetközi politikának, mint 1989 előtt, amikor mindig két vagy több félelmetes nagyhatalom versengett egymással.

egymást.

Hogy rávilágítsunk erre a pontra, állítsuk szembe a hidegháború utáni világot a huszadik század első kilencven évével, amikor az Egyesült Államok mélyen elkötelezett volt a potenciális versenytársak, például a vilmosi Németország, a császári Japán, a náci Németország és a Szovjetunió megfékezése mellett. Ebben az időszakban az Egyesült Államok két világháborút vívott, és a Szovjetunióval intenzív, az egész világra kiterjedő biztonsági versenybe keveredett.

1989 után azonban az amerikai döntéshozóknak alig kellett aggódniuk a rivális nagyhatalmak elleni harcok miatt, és így az Egyesült Államok szabadon folytathatott háborúkat kisebb hatalmak ellen anélkül, hogy különösebben aggódnia kellett volna a többi nagyhatalom akciói miatt.

A hidegháború befejezése óta hat háborút vívott: Irak (1991), Bosznia (1995), Koszovó (1999), Afganisztán (2001-től napjainkig), ismét Irak (2003-11) és Líbia (2011). Emellett 2001. szeptember 11. óta a terroristák elleni harc is leköti a világ minden táján. Nem meglepő, hogy a szovjet fenyegetés elenyészése óta kevés érdeklődést mutat a nagyhatalmi politika iránt.

Úgy tűnik azonban, hogy Kína felemelkedése megváltoztatja ezt a helyzetet, mivel ez a fejlemény alapvetően megváltoztathatja a nemzetközi rendszer felépítését. Ha a kínai gazdaság a következő évtizedekben továbbra is gyors ütemben növekszik, az Egyesült Államok ismét egy potenciális egyenrangú versenytárssal fog szembenézni, és a nagyhatalmi politika teljes erővel visszatér. Továbbra is nyitott kérdés, hogy Kína gazdasága folytatja-e látványos emelkedését, vagy akár a jövőben is növekedni fog-e

egy szerényebb, de még mindig lenyűgöző arány. Ennek a vitának mindkét oldalán vannak intelligens érvek, és nehéz eldönteni, hogy kinek van igaza.

De ha azoknak van igazuk, akik bíznak Kínában, akkor ez szinte biztosan a XXI. század legfontosabb geopolitikai fejleménye lesz, mert Kína óriási hatalommal rendelkező országgá fog átalakulni. Az ezzel járó kérdés, amely minden külpolitikai döntéshozót és a nemzetközi politika tanulmányozóját foglalkoztatni fogja, egyszerű, de mélyreható: képes-e Kína békésen felemelkedni? E fejezet célja, hogy választ adjon erre a kérdésre.

Ázsia jövőjének megjósolásához olyan nemzetközi politikaelméletre van szükség, amely megmagyarázza, hogy a felemelkedő nagyhatalmak várhatóan hogyan fognak viselkedni, és a rendszer többi állama hogyan fog reagálni rájuk. Azért kell az elméletre támaszkodnunk, mert a jövő számos aspektusa ismeretlen; kevés ténnyel rendelkezünk a jövőről. Thomas Hobbes jól fogalmazta meg a lényegét: "A jelennek csak a természetben van létezője; a múltbeli dolgoknak csak az emlékezetben van létezőjük, de az eljövendő dolgoknak egyáltalán nincs létezőjük". Ezért elméleteket kell használnunk ahhoz, hogy megjósoljuk, mi fog történni a világpolitikában.

Az offenzív realizmus fontos betekintést nyújt Kína felemelkedésébe. Dióhéjban az az érve, hogy ha Kína gazdaságilag tovább növekszik, akkor megpróbálja majd uralni Ázsiát, ahogyan az Egyesült Államok uralja a nyugati féltekét. Az Egyesült Államok azonban hatalmas erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy megakadályozza Kína regionális hegemoniájának elérését. Peking legtöbb szomszédja, köztük India, Japán, Szingapúr, Dél-Korea, Oroszország és Vietnam, az Egyesült Államokkal együtt fog fellépni a kínai hatalom megfékezése érdekében. Az eredmény egy intenzív biztonsági verseny lesz, jelentős háborús potenciállal. Röviden, Kína felemelkedése valószínűleg nem lesz nyugodt.

Fontos hangsúlyozni, hogy nem arra összpontosítok, hogy Kína hogyan fog viselkedni a közeljövőben, hanem arra, hogy hogyan fog viselkedni hosszabb távon, amikor sokkal erősebb lesz, mint ma. Tény, hogy a mai Kína nem rendelkezik jelentős katonai erővel; katonai erői alulmaradnak az Egyesült Államokéval szemben. Peking óriási hibát követne el, ha manapság az amerikai hadsereggel venné fel a harcot. Más szóval a mai Kínát korlátozza a globális erőegyensúly, amely egyértelműen Amerika javára van beállítva. Egyéb előnyök mellett az Egyesült Államoknak számos következetes szövetségese van szerte a világon, míg Kínának gyakorlatilag egy sincs. De mi itt most nem ezzel a helyzettel foglalkozunk. Ehelyett egy olyan jövőbeli világra összpontosítunk, amelyben a hatalmi egyensúly élesen az Egyesült Államok ellen tolódott el, ahol Kína

sokkal nagyobb relatív hatalom felett rendelkezik, mint ma, és ahol Kína nagyjából ugyanabban a gazdasági és katonai súlycsoportban van, mint az Egyesült Államok. Lényegében egy olyan világról beszélünk, amelyben Kína sokkal kevésbé van korlátozva, mint ma.

A fejezet további része a következőképpen szerveződik. A következő szakasz elméletem központi elemeinek rövid áttekintését tartalmazza, amelyeket a 2. fejezetben részletesen kifejtek. Ezután összefoglalom az Amerika nyugati féltekén belüli hegemoniára való törekvéséről szóló értekezésemet, amelyet a 7. fejezetben tárgyalok hosszasan. Ebből a történetből világosan kitűnik, hogy az Egyesült Államok történelme nagy részében az offenzív realizmus diktátumai szerint cselekedett. A következő fejezet arra összpontosít, hogy az egyre erősebb Kína valószínűleg hogyan fog viselkedni. Azt állítom, hogy Kína is az én elméletem szerint fog cselekedni, ami egy másik módja annak, hogy azt mondjam, hatékonyan fogja utánozni az Egyesült Államokat. A következő szakaszban kifejtem, hogy az Egyesült Államok, valamint Peking szomszédai miért fognak valószínűleg kiegyensúlyozó koalíciót alkotni Kína megfékezésére. Ezután megvizsgálom egy kínai-amerikai háború kitörésének esélyét, azzal érvelve, hogy ez valószínűbb, mint a szuperhatalmak közötti háború volt a hidegháború idején. Az utolsó előtti részben megpróbálom megcáfolni a borúlátó előrejelzésemmel szembeni két fő ellenérvet. Végül egy rövid konklúzióban amellek érvelek, hogy a legjobb ok, amiért úgy gondolom, hogy előrejelzésem téves lehet, a társadalomtudományi elmélet korlátaival kapcsolatos.

TÁMADÓ REALIZMUS RÖVIDEN

A legegyszerűbb formában elméletem azt állítja, hogy a nemzetközi rendszer alapvető szerkezete arra kényszeríti a biztonságukért aggódó államokat, hogy egymással versengjenek a hatalomért. Minden nagyhatalom végső célja, hogy maximalizálja részesedését a világhatalomból, és végül uralja a rendszert. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a legerősebb államok arra törekednek, hogy a világ saját régiójában hegemoniát alakítsanak ki, miközben biztosítják, hogy egyetlen rivális nagyhatalom se uralkodjon egy másik területen.

Az elmélet öt feltételezéssel indul a világról, amelyek mindegyike a valóság ésszerű közelítése. Először is, a nemzetközi politika kulcsszereplői az államok, és nincs felettük álló felsőbb hatalom. A rendszerben nincs olyan végső döntőbíró vagy leviatán, akihez az államok fordulhatnak, ha bajba kerülnek és segítségre van szükségük. Ezt nevezzük anarchikus rendszernek, szemben a hierarchikus rendszerrel.

A következő két feltételezés a képességekkel, illetve a szándékokkal foglalkozik. Minden állam rendelkezik támadó katonai képességekkel, bár egyes államok többel, sőt néha sokkal többel, mint mások. A képességek viszonylag könnyen mérhetők

mert nagyrészt anyagi tárgyakból állnak, amelyeket látni, értékelni és számolni lehet.

A szándékok más kérdés. Az államok soha nem lehetnek biztosak más államok szándékait illetően, mivel a szándékok a vezetők fejében vannak, és így gyakorlatilag lehetetlen látni és nehéz mérni őket. Az államok különösen azt nem tudhatják teljes bizonyossággal, hogy egy másik állam esetleg valamilyen okból kifolyólag célkeresztben tartja-e őket. Az államok szándékainak felismerésével kapcsolatos probléma különösen akut, amikor az államok jövőbeli szándékairól gondolkodunk, mivel szinte lehetetlen tudni, hogy öt vagy több év múlva kik lesznek bármely ország vezetői, nemhogy azt, hogy mit gondolnak majd a külpolitikáról.

Az elmélet azt is feltételezi, hogy az államok a túlélést tekintik legfontosabb céljuknak. Ez nem jelenti azt, hogy ez az egyetlen céljuk, mivel az államoknak mindig számos ambíciójuk van. Amikor azonban a kényszerhelyzet elérkezik, a túlélés minden más célt felülmúl, alapvetően azért, mert ha egy állam nem marad fenn, akkor nem tudja követni a többi célt. A túlélés többet jelent, mint pusztán az állam területi integritásának fenntartását, bár ez a cél alapvető fontosságú; azt is jelenti, hogy meg kell őrizni az állam politikai döntéshozatali folyamatának autonómiáját.

Végül, az államokról feltételezzük, hogy racionális szereplők, vagyis meglehetősen hatékonyan terveznek olyan stratégiákat, amelyek maximalizálják túlélési esélyeiket.

Ezek a feltételezések, ha kombinálódnak, az államok sajátos viselkedését eredményezik. Konkrétan, egy olyan világban, ahol van némi esély - még ha csak egy kicsi is - arra, hogy más államok rosszindulatú szándékkal és félelmetes támadó katonai képességekkel rendelkeznek, az államok hajlamosak félni egymástól. Ezt a félelmet súlyosbítja az, amit én "911" problémának nevezek - az a tény, hogy egy anarchikus rendszerben nincs éjjeliőr, akit az államok hívhatnának, ha a baj bekopogtatna az ajtajukon. Ennek megfelelően felismerik, hogy saját túlélésükről kell gondoskodniuk, és ennek legjobb módja az, ha különösen erősek.

A logika egyszerű: minél erősebb egy állam a versenytársaihoz képest, annál kevésbé valószínű, hogy a túlélése veszélyben van. A nyugati féltekén például egyetlen ország sem merné megtámadni az Egyesült Államokat, mert az sokkal erősebb, mint bármelyik szomszédja. Ez az érvelés arra készíti a nagyhatalmakat, hogy keressék a lehetőségeket az erőegyensúly saját javukra történő elmozdítására, valamint arra, hogy megakadályozzák, hogy más államok az ő kárukra szerezzenek hatalmat. A végső cél az, hogy hegemón legyen: vagyis az egyetlen nagyhatalom a rendszerben.

Amikor manapság hegemoniáról beszélnek, általában az Egyesült Államokra utalnak, amelyet gyakran globális hegemonként jellemeznek. Én azonban nem hiszem, hogy bármely ország - beleértve az Egyesült Államokat is - képes lenne globális hegemoniát elérni. A világorralom egyik akadály az, hogy nagyon nehéz távoli nagyhatalmakat meghódítani és leigázni, mivel a hatalom hatalmas távolságokra való kivetítésével és fenntartásával kapcsolatos problémák miatt, különösen az olyan hatalmas víztömegeken, mint az Atlanti- és a Csendes-óceán. Ez a probléma kisebb hatalmak esetében kevésbé égető, de a nacionalizmus ereje még így is rendkívül megnehezíti egy ellenséges ország elfoglalását és uralmát. A legfőbb cél, amelyet egy nagyhatalom elérhet, a regionális hegemonia, ami azt jelenti, hogy uralja a környező szomszédságát. Az Egyesült Államok például regionális hegemon a nyugati féltekén. Bár egyértelműen a bolygó messze legerősebb állama, mégsem globális hegemon.

Ha egy állam regionális hegemoniát ér el, további célja van: megakadályozni, hogy más nagyhatalmak uralják a földrajzi régiójukat. Más szóval, egyetlen regionális hegemon sem akar egyenrangú versenytársat. Ennek fő oka az, hogy a regionális hegemonok - mivel annyira dominánsak a szomszédságukban - szabadon járhatják a világot, és beavatkozhatnak a világ más régióiba. Ez a helyzet azzal jár, hogy a regionális hegemonok valószínűleg megpróbálnak egymás hátsó udvarában bajt okozni. Így bármely állam, amely regionális hegemoniát ér el, biztosítani akarja, hogy más nagyhatalom ne érjen el hasonló pozíciót, és ne engedje, hogy a másik nagyhatalom szabadon bebarangolja a szomszédságát.

A legtöbb amerikai soha nem gondolkodik rajta, de az egyik fő oka annak, hogy az Egyesült Államok képes katonai erőket állomásoztatni szerte a világon, és gyakorlatilag minden régió politikájába beavatkozni, az, hogy a nyugati féltekén nincs komoly fenyegetés. Ha az Egyesült Államoknak veszélyes ellenségei lennének a saját hátsó udvarában, sokkal kevésbé lenne képes arra, hogy távoli régiókba vándoroljon.

Ha azonban egy rivális állam regionális dominanciát ér el, a cél az lesz, hogy a lehető leggyorsabban megszüntessék hegemoniáját. Az ok egyszerű: sokkal kedvezőbb, ha a világ összes többi kulcsfontosságú térségében két vagy több nagyhatalom van, így az ottani nagyhatalmaknak egymás miatt kell aggódniuk, és így kevésbé tudnak beavatkozni a távoli hegemon saját udvarában. Összefoglalva, a nemzetközi anarchiában a legjobb módja a túlélésnek, ha valaki egyedüli regionális hegemonként marad fenn.

AZ AMERIKAI HEGEMONIÁRA VALÓ TÖREKVÉS

Az Egyesült Államok az egyetlen regionális hegemón a modern történelemben. Öt másik nagyhatalom - a napóleoni Franciaország, a wilhelminuszi Németország, a császári Japán, a náci Németország és a Szovjetunió - tett komoly kísérletet arra, hogy uralja saját régióját, de mindannyian elbuktak. Az Egyesült Államok nem egyfajta szórakozottságból uralkodott a nyugati féltekén. Éppen ellenkezőleg, az alapító atyák és utódaik tudatosan és szándékosan törekedtek arra, hogy hegemóniát szerezzenek az amerikai kontinensen. Lényegében az offenzív realizmus diktátumai szerint cselekedtek.

Amikor az Egyesült Államok végül 1783-ban elnyerte függetlenségét Nagy-Britanniától, viszonylag gyenge ország volt, amelynek lakossága nagyrészt az Atlanti-óceán partvidékére korlátozódott. A brit és a spanyol birodalom körülvette az új országot, és ellenséges indián törzsek ellenőrizték az Appalache-hegység és a Mississippifolyó közötti terület nagy részét. Veszélyes környék volt az biztos.

A következő hét évtizedben az amerikaiak erre a bizonytalan helyzetre úgy reagáltak, hogy átvonultak kontinensükön a Csendes-óceánig, és eközben egy hatalmas és erős országot hoztak létre. Az úgynevezett Manifest Destiny megvalósítása érdekében nagy számban gyilkolták meg az amerikai őslakosokat, és ellopták földjeiket, megvásárolták Floridát Spanyolországtól (1819) és az Egyesült Államok mai központját Franciaországtól (1803). 1845-ben annektálták Texast, majd 1846-ban háborút indítottak Mexikó ellen, és a legyőzött ellenségtől elvették a mai Amerika délnyugati részét. 1846-ban alkut kötöttek Nagy-Britanniával, hogy megszerezzék a csendes-óceáni északnyugati területeket, végül 1853-ban a Gadsden-vásárlással további területeket szereztek Mexikótól.

Az Egyesült Államok a tizenkilencedik század nagy részében komolyan elgondolkodott Kanada meghódításán is. Sőt, az amerikaiak 1812-ben ezzel a céllal szállták meg Kanadát. A Karib-tenger egyes szigetei valószínűleg az Egyesült Államok részévé váltak volna, ha nem lett volna ott számos rabszolga, és az északi államok nem akartak volna több rabszolgatartó államot az Unióban. Az egyszerű igazság az, hogy a tizenkilencedik században az állítólag békeszerető Egyesült Államok olyan területi gyarapodási rekordot állított össze, amelyhez hasonlót a feljegyzett történelemben aligha találunk. Nem meglepő, hogy Adolf Hitler gyakran hivatkozott Amerika nyugati terjeszkedésére mint modellre, miután Németország 1941 júniusában lerohanta a Szovjetuniót. "Itt keleten" - mondta - "másodszor is hasonló folyamat fog megisméltődni, mint Amerika meghódításakor".

A regionális hegemonia elérése érdekében volt még egy feladat: az európai nagyhatalmakat ki kellett szorítani és távol kellett tartani a nyugati féltekéről. Erről a célról szól a Monroe-doktrína. Amikor James Monroe elnök 1823-ban megfogalmazta ezeket az elveket, az Egyesült Államok még nem volt elég erős ahhoz, hogy e szerint cselekedjen; a tizenkilencedik század végére azonban az európai nagyhatalmak kisebb szereplőkké váltak Amerikában. Az Egyesült Államok regionális hegemoniát ért el, ami figyelemre méltóan biztonságos nagyhatalommá tette.

Egy nagyhatalom munkája nem ér véget, ha regionális hegemoniát szerez. Ezután gondoskodnia kell arról, hogy más nagyhatalom ne kövesse a példáját, és ne uralja a világ saját területét. A huszadik században négy ország volt képes regionális hegemoniára törekedni: A wilhelminus Németország (1890-1918), a császári Japán (1937-45), a náci Németország (1933-45) és a Szovjetunió (1945-90). Nem meglepő, hogy mindegyikük megpróbálta felvenni a versenyt azzal, amit az Egyesült Államok az előző évszázadban elért a nyugati féltekén.

Hogyan reagált az Egyesült Államok? Mindegyik esetben kulcsszerepet játszott a törekvő hegemonok legyőzésében és felszámolásában.

Az Egyesült Államok 1917 áprilisában lépett be az I. világháborúba, amikor úgy tűnt, hogy a vilmosi Németország megnyerheti a háborút és uralhatja Európát. Az amerikai csapatok döntő szerepet játszottak a Császárság elleni egyensúly megdöntésében, amely 1918 novemberében összeomlott. Az 1940-es évek elején Rooseveltnél elnök mindent megtett azért, hogy az Egyesült Államokat a második világháborúba manőverezze, hogy megghiúsítsa Japán ázsiai és különösen Németország európai törekvéseit. Miután 1941 decemberében belépett a háborúba, az Egyesült Államok segített mindkét tengelyhatalom lerombolásában. 1945 óta az amerikai politikai döntéshozók jelentős erőfeszítéseket tettek Németország és Japán katonai képességeinek korlátozására. Végül az Egyesült Államok a hidegháború alatt rendületlenül azon dolgozott, hogy megakadályozza a Szovjetunió uralmát Eurázsiaiban, majd 1989 és 1991 között segített a történelem söpredékébe taszítani.

Röviddel a hidegháború befejezése után George H. W. Bush kormánya bátran kijelentette a sajtónak kiszivárgott híres 1992-es "Védelmi iránymutatásában", hogy az Egyesült Államok immár az egyedüli szuperhatalom a világon, és ebben a magasztos helyzetben kíván maradni. Az amerikai döntéshozók más szóval nem túrnék el egy új, egyenrangú versenytárs megjelenését. Ugyanezt az üzenetet ismételte meg a George W. Bush kormánya által 2002 szeptemberében kiadott, szintén híres *nemzetbiztonsági stratégia*.

A dokumentumot sok kritika érte, különösen a "megelőző háború" értékéről szóló állításait. De alig hangzott el tiltakozás az ellen az állítás ellen, hogy az Egyesült Államoknak meg kell fékeznie a felemelkedő hatalmakat, és meg kell őriznie vezető pozícióját a globális erőegyensúlyban.

A lényeg az, hogy az Egyesült Államok több mint egy évszázadon keresztül keményen dolgozott azon, hogy a nyugati féltekén hegemóniát szerezzen, és ezt jó stratégiai okokból tette. Miután elérte a regionális dominanciát, ugyanilyen keményen dolgozott azon, hogy más nagyhatalmakat megakadályozzon abban, hogy Ázsiát vagy Európát uralják.

Mit mond Amerika múltbeli viselkedése Kína felemelkedéséről? Különösen azt, hogy milyen magatartást várhatunk el Kínától, amikor egyre nagyobb hatalomra tesz szert? És milyen reakciót várhatunk az Egyesült Államoktól és Kína szomszédaitól egy erős Kínára?

SAM BÁCSI NYOMDOKAIBA LÉPVE

Ha Kína a következő évtizedekben is folytatja szembetűnő gazdasági növekedését, akkor valószínűleg az offenzív realizmus logikája szerint fog cselekedni, vagyis megpróbálja majd utánozni az Egyesült Államokat. Pontosabban, megpróbálja majd uralni Ázsiát, ahogyan az Egyesült Államok uralja a nyugati féltekét. Ezt elsősorban azért fogja tenni, mert ez az uralom kínálja a legjobb lehetőséget a túlélésre a nemzetközi anarchiában. Emellett Kína különböző területi vitákba keveredett, és minél erősebb, annál inkább képes lesz ezeket a vitákat Peking számára kedvező feltételekkel rendezni.

Továbbá, az Egyesült Államokhoz hasonlóan, egy erős Kínának is biztos, hogy világszerte biztonsági érdekei lesznek, ami arra fogja késztetni, hogy katonai erővel Ázsián túli régiókba is képes legyen kivetíteni katonai erejét. Az új szuperhatalom stratégiai szempontból fontos területeinek listáján előkelő helyet foglal el a Perzsa-öböl, de a nyugati félteke is. Kínának valóban érdeke fűződik ahhoz, hogy biztonsági problémákat okozzon az Egyesült Államoknak a nyugati féltekén, hogy korlátozza az amerikai hadsereg szabadságát más régiókban, különösen Ázsiában. Nézzük meg ezeket a kérdéseket részletesebben.

Kínai reálpolitika

Ha az elméletem helyes, Kína arra fog törekedni, hogy maximalizálja a hatalmi különbséget szomszédjaival, különösen az olyan nagyobb országokkal, mint India, Japán és Oroszország. Kína biztosítani akarja, hogy olyan erős legyen, hogy Ázsiában egyetlen államnak sincs elég ereje ahhoz, hogy fenyegetse. Nem valószínű, hogy Kína katonai fölényre fog törekedni, hogy átokfutásba kezdhesen és meghódíthasson más ázsiai

országokat. Az egyik fő különbség Kína és az Egyesült Államok között az, hogy

Amerika az Atlanti-óceán partvidékén fekvő, meglehetősen kicsi és gyenge országgént indult, amelynek nyugat felé kellett terjeszkednie ahhoz, hogy nagy és erős állammá váljon, amely uralni tudta a nyugati féltekét. Az Egyesült Államok számára a hódítás és a terjeszkedés volt szükséges a regionális hegemonia megteremtéséhez. Kína ezzel szemben már most is hatalmas ország, és nincs szüksége további területek meghódítására ahhoz, hogy az Egyesült Államokkal egyenrangú regionális hegemoniává váljon.

Természetesen mindig előfordulhat, hogy bizonyos körülmények között a kínai vezetők arra a következtetésre jutnak, hogy a regionális hegemonia elérése érdekében feltétlenül meg kell támadni egy másik országot. Valószínűbb azonban, hogy Kína arra fog törekedni, hogy gazdasága növekedjen, és olyan erős legyen, hogy képes lesz diktálni a szomszédos országoknak az elfogadható viselkedés határait, és világossá teszi, hogy jelentős árat fognak fizetni, ha nem tartják be a szabályokat. Végül is ezt tette az Egyesült Államok a nyugati féltekén. Például 1962-ben a Kennedy-kormányzat tudatta Kubával és a Szovjetunióval is, hogy nem tűri, hogy Kubában atomfegyverek legyenek. És 1970-ben a Nixon-kormányzat ugyanennek a két országnak azt mondta, hogy a szovjet haditengerészeti létesítmény építése Cienfuegosban elfogadhatatlan. Ezen túlmenően Washington számos latin-amerikai ország belpolitikájába avatkozott be, hogy megakadályozza az Amerika-ellenesnek vélt vezetők felemelkedését, vagy hogy megbuktassa őket, ha hatalomra kerültek. Röviden, az Egyesült Államok kemény kézzel bánt a nyugati féltekén.

Egy sokkal erősebb Kína várhatóan megpróbálja majd kiszorítani az Egyesült Államokat az ázsiai-csendes-óceáni térségből, ahogyan az Egyesült Államok a tizenkilencedik században kiszorította az európai nagyhatalmakat a nyugati féltekéről. Arra kell számítanunk, hogy Kína kidolgozza a Monroe-doktrína saját változatát, ahogyan a császári Japán tette az 1930-as években. Valójában már most is látjuk ennek a politikának a jeleit. A kínai vezetők például világossá tették, hogy szerintük az Egyesült Államoknak nincs joga beavatkozni a Dél-kínai-tengeri határaival kapcsolatos vitákba, amely stratégiai szempontból fontos víztömeg, amelyet Peking gyakorlatilag sajátjának tekint.

Kína 2010 júliusában is tiltakozott, amikor az Egyesült Államok haditengerészeti gyakorlatokat tervezett tartani a Kína és a Koreai-félsziget között fekvő Sárga-tengeren. Az amerikai haditengerészet különösen az USS *George Washington* repülőgép-hordozót tervezte a Sárga-tengerre küldeni. Ezek a manőverek nem Kína ellen irányultak; ehelyett

Észak-Korea ellen irányultak, amely a feltételezések szerint elsüllyesztett egy dél-koreai

hadihajó, a *Cheonan*, a Sárga-tengeren. Kína heves tiltakozása azonban arra kényszerítette az Obama-kormányzatot, hogy a gyakorlatokat a Sárga-tengerről keletebbre, a Japán-tengerre helyezze át. Egy kínai szóvivő, aki nagyon hasonlított Monroe elnökre, tömören összefoglalta Peking gondolkodását: "Határozottan ellenezzük, hogy külföldi katonai hajók vagy repülőgépek belépjenek a Sárga-tengerre és más, Kínával szomszédos vizekre, hogy olyan tevékenységeket folytassanak, amelyek hatással lennének a biztonságára és érdekeire".

Általánosságban véve, jelentős bizonyítékok vannak arra, hogy a kínai vezetők szeretnék kifejleszteni azt a képességet, hogy az amerikai haditengerészetet az "első szigetláncon" túlra szorítsák, amely általában a Nagy-Szunda-szigeteket, Japánt, a Fülöp-szigeteket és Tajvant foglalja magában. Ha ez megtörténne, Kína képes lenne lezárni a Kelet-kínai-, a Dél-kínai- és a Sárga-tengert, és háború esetén az amerikai haditengerészet számára szinte lehetetlen lenne elérni Koreát. Kínában még arról is beszélnek, hogy az amerikai haditengerészet végül a "második szigetláncon" túlra szorul, amely Japán keleti partjaitól Guamig, majd a Molukki-szigetekig húzódik. Ez magában foglalná a kisebb szigetcsoportokat is, mint például a Bonin, a Karolina és a Mariana-szigetek. Ha a kínaiak sikerrel járnának, Japán és a Fülöp-szigetek el lenne vágva az amerikai haditengerészeti támogatástól.

Ezek az ambiciózus célok stratégiai szempontból ésszerűek Kína számára (bár ez nem jelenti azt, hogy Kína feltétlenül képes lesz elérni őket). Pekingnek egy katonailag gyenge és elszigetelt Indiát, Japánt és Oroszországot kellene a szomszédjának tekintenie, ahogyan az Egyesült Államok is egy katonailag gyenge Kanadát és Mexikót szeretne a határainál. Melyik épeszű állam akarna más erős országokat a régiójában? Bizonyára minden kínai emlékszik arra, hogy mi történt az elmúlt évszázadban, amikor Japán erős volt, Kína pedig gyenge.

Továbbá, miért fogadná el egy erős Kína, hogy az amerikai katonai erők a hátsó udvarában tevékenykedjenek? Az amerikai politikai döntéshozók ellenzik, ha más nagyhatalmak katonai erőket küldenek a nyugati féltekére, mert ezeket a külföldi erőket az amerikai biztonság potenciális fenyegetésének tekintik. Ugyanezt a logikát kellene alkalmazni Kínára is. Miért érezné magát Kína biztonságban, ha amerikai erők állomásoznának a küszöbén? A Monroe-doktrína logikáját követve nem szolgálná jobban Kína biztonságát, ha az amerikai hadsereget kiszorítanák az ázsiai-csendes-óceáni térségből? Bizonyára minden kínai emlékszik arra, hogy mi történt az első ópiumháború (1839-42) és a második világháború vége (1945) közötti száz évben,

amikor az Egyesült Államok és az európai nagyhatalmak kihasználták a gyenge Kínát, és nemcsak megsértették szuverenitását, hanem tisztességtelen szerződéseket is kötöttek vele szemben, és gazdaságilag kizsákmányolták.

Miért várjuk el, hogy Kína másképp cselekedjen, mint az Egyesült Államok? A kínaiak elvhűbbek, mint mi? Etikusabbak? Kevésbé nacionalisták? Kevésbé aggódnak a túlélésükért? Természetesen ezek közül egyik sem, ezért Kína valószínűleg követi az alapvető realista logikát, és megpróbál regionális hegemónná válni Ázsiában.

Bár a túlélési esélyeinek maximalizálása a fő oka annak, hogy Kína Ázsia uralmára törekszik, van egy másik ok is, amely Pekingnek a szomszédjaival fennálló területi vitáihoz kapcsolódik. Ahogy Taylor Fravel rámutat, Kínának 1949 óta a legtöbb határkonfliktusát - a huszonháromból tizenhetet - sikerült rendezni, jórészt azért, mert hajlandó volt jelentős engedményeket tenni a másik félnek. Mindazonáltal Kínának hat fennálló területi nézeteltérése van, és kevés ok van arra - legalábbis jelenleg -, hogy az érintett felek okos diplomáciai megoldást találjanak ezekre.

Kína talán legfontosabb vitája Tajvan körül zajlik, amelyet Peking mélyen elkötelezett amellett, hogy ismét Kína szerves részévé tegye. A jelenlegi tajvani kormány azonban úgy véli, hogy Tajvan szuverén ország, és nem érdekelt abban, hogy újra Kínába integrálják. A tajvani vezetők nem hirdetik függetlenségüket, mert attól tartanak, hogy ezzel Kína Tajvan lerohanását provokálnák. Emellett Kína folyamatos vitában áll Vietnámmal a dél-kínai-tengeri Paracel-szigetek feletti ellenőrzésről, valamint Bruneivel, Malajziával, a Fülöp-szigetekkel, Tajvannal és Vietnámmal a Spratly-szigetekről, amelyek szintén a Dél-kínai-tengeren találhatóak.

Általánosabban fogalmazva, Kína fenntartja, hogy a Dél-kínai-tenger szinte teljes területe felett szuverenitással rendelkezik, és ezt az állítást nemcsak szomszédai, hanem az Egyesült Államok is vitatja. Távolabb, északabbra, a Kelet-kínai-tengeren Peking elkeseredett viszályba keveredett Japánnal amiatt, hogy ki ellenőrzi azt a maroknyi kis szigetet, amelyet Tokió Senkaku-szigeteknek, Kína pedig Diaoyu-szigeteknek nevez.

Végül, Kínának szárazföldi határvitái vannak Bhutánnal és Indiával. Kína és India 1962-ben háborút vívott a vitatott területért, és a két fél azóta számos alkalommal provokatív akciókat hajtott végre. Újdelhi például azt állítja, hogy csak 2012-ben 400 kínai behatolás történt az India által ellenőrzött területre; 2013 áprilisának közepén pedig kínai csapatok - 1986 óta először - megtagadták, hogy visszatérjenek Kínába, miután felfedezték őket a tényleges ellenőrzési vonal indiai oldalán. Úgy tűnik, hogy Kína fokozta a határon átnyúló rajtaütéseit a

az elmúlt években, válaszul a megnövekedett indiai csapattelepítésekre és az ezzel járó infrastrukturális növekedésre.

Tekintettel e területi viták fontosságára Kína számára, valamint arra, hogy nyilvánvalóan nehéz megoldani azokat a diplomáciai úton, Kína számára valószínűleg a kényszerítés a legjobb módja annak, hogy kedvező feltételekkel rendezze őket. Konkrétan, egy olyan Kína, amely sokkal erősebb, mint bármelyik szomszédja, jó helyzetben lesz ahhoz, hogy katonai fenyegetésekkel kényszerítse a másik felet arra, hogy nagyrészt Kína feltételei szerinti megállapodást fogadjon el. Ha pedig ez nem működik, Kína bármikor előveheti a kardját, és háborút indíthat, hogy elérje az akaratát. Valószínűnek tűnik, hogy a kényszerítés vagy az erőszak tényleges alkalmazása az egyetlen járható út, amelyen Kína vissza tudja szerezni Tajvant. Röviden, a regionális hegemonná válás a legjobb út Kína számára, hogy kedvező feltételekkel oldja meg különböző területi vitáit.

Érdeemes megjegyezni, hogy e területi viták mellett Kína a víz miatt is konfliktusba keveredhet szomszédaival. A Kína határain belül fekvő Tibeti-fennsík a világ harmadik legnagyobb édesvízkészlete, az Északi-sarkvidék és az Antarktisz mögött. Sőt, néha "harmadik pólusként" emlegetik. Ázsia számos nagy folyójának, köztük a Brahmaputra, az Irrawaddy, a Mekong, a Szalween, a Sutlej, a Jangce és a Sárga folyónak is ez a fő forrása. E folyók többsége a szomszédos országokba ömlik, ahol sok millió ember mindennapi életére van mélyreható hatással.

Az elmúlt években Peking nagy érdeklődést mutatott az iránt, hogy a vizet ezekből a folyókból átirányítsa a sűrűn lakott kelet- és észak-kínai területekre. Ennek érdekében Kína csatornákat, gátakat, öntözőrendszereket és csővezetéseket épített. Ez a terv még korai stádiumban van, és még nem változtatta meg érdemben e folyók vízhozamát. A bajok lehetősége azonban jelentős, mivel a folyásirányban lejjebb fekvő szomszédos országok vízellátása idővel valószínűleg jelentősen csökkenni fog, aminek pusztító gazdasági és társadalmi következményei lehetnek. A kínaiak például érdekeltek abban, hogy a Brahmaputra folyót észak felé, a haldokló Sárga folyóba tereljék. Ha ez megtörténik, az komoly problémákat okozna Indiában és különösen Bangladesben. Kína azon is dolgozik, hogy a Mekong folyó vizét átirányítsa, ami szinte biztos, hogy nagy problémákat okoz majd a délkelet-ázsiai országokban, például Kambodzsában, Laoszban, Thaiföldön és Vietnamban.

A Tibeti-fennsíkról kiáramló folyók átertelésére irányuló erőfeszítései során Kína egyoldalúan cselekedett, és kevés érdeklődést mutatott az olyan nemzetközi intézmények kiépítése iránt, amelyek segíthetnek a felmerülő problémák kezelésében.

Tekintettel arra, hogy a víz egyre inkább

Mivel az ázsiai térségben ez a probléma valószínűleg idővel egyre súlyosbodni fog, és - tekintettel a hatalmas tétre - akár háborúhoz is vezethet Kína és egy vagy több szomszédja között.

A regionális hegemóniára való törekvés mellett a felemelkedő Kínának Ázsián kívül is lesznek stratégiai érdekei, ahogyan az Egyesült Államoknak is fontos érdekei vannak a nyugati féltekén kívül. Az offenzív realizmus diktátumának megfelelően Kínának jó oka lesz arra, hogy beavatkozzon az amerikai kontinens politikájába, hogy Washington számára gondot okozzon a saját hátsó udvarában, megnehezítve ezzel az amerikai hadsereg szabad mozgását a világban.

A hidegháború idején a Szovjetunió szoros szövetséget kötött Kubával, jórészt azért, hogy beavatkozzon Amerika hátsó udvarába. A jövőben az Egyesült Államok és egy olyan ország, mint Brazília közötti kapcsolatok talán megromlanak, ami lehetőséget teremt Kína számára, hogy szoros kapcsolatokat alakítson ki Brazíliával, és talán még katonai erőket is állomásoztasson a nyugati féltekén. Emellett Kínának erős ösztönzői lesznek arra, hogy kapcsolatokat alakítson ki Kanadával és Mexikóval, és mindent megtegyen azért, hogy gyengítse Amerika dominanciáját Észak-Amerikában. Nem az lesz a célja, hogy közvetlenül fenyegetse az amerikai hazát, hanem inkább az, hogy elterelje az Egyesült Államok figyelmét a külföldre való tekintetéről, és arra kényszerítse, hogy fokozott figyelmet fordítson a saját szomszédságára.

Ez az állítás jelenleg valószínűtlennek tűnhet, de ne feledjük, hogy a szovjetek 1962-ben megpróbálták nukleáris rakétákat elhelyezni Kubában, ugyanabban az évben több mint 40 000 katonát állomásoztattak Kubában, és a legkülönbébb kifinomult hagyományos fegyverekkel is ellátták Kubát. És ne felejtjük el, hogy az Egyesült Államok már most is hatalmas katonai jelenléttel rendelkezik Kína hátsó udvarában.

Kína nyilvánvalóan korlátozni akarja Amerika képességét, hogy máshová is kivetítse hatalmát, hogy javítsa Peking esélyeit az ázsiai regionális hegemónia elérésére. Kínának azonban más okai is vannak arra, hogy a nyugati féltekén minél jobban le akarja szorítani az Egyesült Államokat. Kínának különösen Afrikában vannak jelentős gazdasági és politikai érdekei, amelyek a jelek szerint a jövőben még inkább növekedni fognak. Még ennél is fontosabb, hogy Kína nagymértékben függ a Perzsa-öbölből származó olajtól, és ez a függőség idővel jelentősen növekedni fog. Kína, az Egyesült Államokhoz hasonlóan, szinte biztos, hogy a Perzsa-öblöt létfontosságú stratégiai érdekként fogja kezelni, ami azt jelenti, hogy Peking és Washington végül komoly biztonsági versenybe fog bocsátkozni ebben a régióban, hasonlóan ahhoz, ahogyan a két szuperhatalom tette a hidegháború

idején. Az Egyesült Államok számára gondot okozhat a

A nyugati félteke korlátozni fogja a Perzsa-öbölbe és Afrikába való kivetítési képességét.

Ha tovább akarjuk vinni ezt az elemzési irányvonalat, a Kína által az Öbölből importált olaj nagy részét tengeren szállítják. Bár sokan beszélnek arról, hogy ezt az olajat csővezetékeken és vasúton szállítják Mianmaron és Pakisztánon keresztül, tény, hogy a tengeri szállítás sokkal egyszerűbb és olcsóbb megoldás. Ahhoz azonban, hogy a kínai hajók Kína keleti partjai mentén fekvő főbb kikötőiből elérjék az Öblöt, valamint Afrikát, a Dél-kínai-tengerről át kell jutniuk az Indiai-óceánba, amelyet különböző délkelet-ázsiai országok választanak el egymástól. A kínai hajók e két nagy víztömeg között csak úgy tudnak közlekedni, ha három nagy átjárón keresztül haladnak. Konkrétan átmehetnek a Malakka-szoroson, amelyet Indonézia, Malajzia és Szingapúr vesz körül, vagy mehetnek délebbre, és átkelhetnek a Lombok-szoroson vagy a Szunda-szoroson, amelyek mindegyike átvág Indonézián, és az Indiai-óceán nyílt vizeire vezet, közvetlenül Ausztráliától északnyugatra.

A kínai hajóknak ezután az Indiai-óceánon és az Arab-tengeren kell áthaladniuk, hogy elérjék a Perzsa-öblöt. Ezt követően ugyanazon az útvonalon kell visszatérniük Kínába. A kínai vezetők minden bizonnyal ellenőrizni akarják ezeket a tengeri kommunikációs vonalakat, ahogyan az Egyesült Államok is hangsúlyozza elsődleges tengeri útvonalai ellenőrzésének fontosságát. Így aligha meglepő, hogy Kínában széles körű támogatást élvez egy kéktengeri haditengerészet kiépítése, amely lehetővé tenné Kína számára, hogy a világ minden tájára kivetítse hatalmát és ellenőrizze fő tengeri kommunikációs vonalait.

Röviden, ha Kína folytatja gyors gazdasági növekedését, szinte biztosan szuperhatalommá válik, ami azt jelenti, hogy ki fogja építeni az Egyesült Államokkal való globális versengéshez szükséges erőprojekciós képességet. A két terület, amelyre valószínűleg a legnagyobb figyelmet fogja fordítani, a nyugati félteke és a Perzsa-öböl, bár Afrika is kiemelkedő jelentőséggel bír majd Peking számára. Emellett Kína kétségtelenül megpróbál majd olyan katonai és haditengerészeti erőket kiépíteni, amelyek lehetővé teszik számára, hogy elérje ezeket a távoli régiókat, hasonlóan ahhoz, ahogyan az Egyesült Államok a tengerek ellenőrzésére törekszik.

Miért nem tudja Kína leplezni felemelkedését?

Lehet azzal érvelni, hogy igen, Kína biztosan megpróbálja uralni Ázsiát, de van egy okos stratégia, amelyet követhet, hogy ezt a célt békésen érje el. Konkrétan követnie kellene Deng Hsziao-ping híres mondását, miszerint Kína tartsa magát visszafogottan, és

amennyire csak lehetséges, kerülje a nemzetközi konfliktusokba való belekeveredést. Az ő pontos szavai a következők voltak: "Rejtsd el

a kapacitásainkat, és kivárjuk az időt, de néhány dolgot el is kell végeznünk." Kínának azért van értelme kivárni az időt, mert ha elkerüli a bajt, és pusztán gazdaságilag tovább növekszik, akkor előbb-utóbb olyan erős lesz, hogy csak a saját akaratát tudja érvényesíteni Ázsiában.

Hegemóniája kész tény lesz. De még ha ez nem is történik meg, és Kínának végül erőszakot vagy az erőszakkal való fenyegetést kell alkalmaznia a hegemonia elérése és a fennálló viták megoldása érdekében, akkor is jó pozícióban lesz ahhoz, hogy szomszédait és az Egyesült Államokat maga mögé utasítsa.

Peking számára nem sok értelme van most háborút indítani, vagy akár komoly biztonsági versenybe bocsátkozni. A konfliktus azzal a kockázattal jár, hogy kárt okoz a kínai gazdaságnak; ráadásul Kína hadserege nem állna jól az Egyesült Államokkal és jelenlegi szövetségeseivel szemben. Kína számára jobb, ha megvárja, amíg hatalma megnő, és jobb helyzetben lesz ahhoz, hogy felvegye a harcot az amerikai hadsereggel. Egyszerűen fogalmazva, az idő Kína oldalán áll, ami azt jelenti, hogy visszafogott külpolitikát kell folytatnia, hogy ne keltsen gyanút szomszédai körében.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy Kínának mindent meg kell tennie, hogy jelezze a külvilágnak, hogy jóindulatú szándékai vannak, és nem tervezi félelmetes és fenyegető katonai erők kiépítését. A retorikát tekintve a kínai vezetőknek folyamatosan hangsúlyozniuk kell békés szándékaikat, és azt kell hangoztatniuk, hogy Kína gazdag konfuciánus kultúrája miatt békésen emelkedhet fel. Ugyanakkor keményen kell dolgozniuk azon, hogy a kínai tisztviselők ne használjanak durva kifejezéseket az Egyesült Államok és más ázsiai országok jellemzésére, illetve ne tegyenek fenyegető kijelentéseket feléjük.

Ami a tényleges viselkedést illeti, Kína nem kezdeményezhet semmilyen válságot szomszédaival vagy az Egyesült Államokkal, és nem önthet olaj a tűzre, ha egy másik ország válságot provokál Kínával szemben. Pekingnek például mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy elkerülje a Dél-kínai-tengerrel és a Senkaku/Diaoyu-szigetekkel kapcsolatos szuverenitási kérdésekkel kapcsolatos problémákat. Mindent meg kell tennie azért is, hogy korlátozza a védelmi kiadásokat, hogy ne tűnjön fenyegetőnek, miközben azon kell dolgoznia, hogy növelje a gazdasági kapcsolatokat szomszédaival és az Egyesült Államokkal. A kínai vezetőknek e logika szerint azt kellene hangsúlyozniuk, hogy csak jó, hogy Kína egyre gazdagodik, és a gazdasági kölcsönös függőség növekszik, mert ezek a fejlemények a béke erős erejét fogják szolgálni. Végül is, egy háború kirobbantása egy szorosan összekapcsolt és virágzó világban széles körben úgy vélik, hogy az aranytojást

tozó liba megölésével egyenértékű. Végezetül Kínának aktív és együttműködő szerepet kell játszania a lehető legtöbb nemzetközi intézményben, és együtt kell működnie az Egyesült Államokkal az észak-koreai probléma ellenőrzés alatt tartása érdekében.

Bár ez a megközelítés intuitívan vonzó, a gyakorlatban nem fog működni. Valójában már most is vannak bizonyítékaink arra, hogy Kína hosszú távon nem tudja sikeresen alkalmazni a Deng Xiaoping által előírt külpolitikát. 2009 előtt Peking jól végezte a munkáját, amikor visszafogottan viselkedett, és nem keltett félelmet sem a szomszédaiban, sem az Egyesült Államokban. Azóta azonban Kína számos vitatott területi vitába keveredett, és egyre inkább komoly fenyegetésnek tekintik Ázsia más országai.

Kína más országokkal való kapcsolatainak romlása részben annak köszönhető, hogy bármit is tesz Peking a jó szándék jeleként, nem lehetnek biztosak abban, hogy mik a valódi szándékai most, nemhogy a jövőben. Valójában nem tudhatjuk, hogy az elkövetkező években ki fogja vezetni a kínai külpolitikát, még kevésbé, hogy milyen szándékai lesznek a régió más országaival vagy az Egyesült Államokkal szemben. Ráadásul Kínának több szomszédjával is komoly területi vitái vannak. Ezért Kína szomszédai már most is elsősorban Peking képességeire összpontosítanak, ami azt jelenti, hogy a gyorsan növekvő gazdaságot és az egyre félelmetesebb katonai erőket nézik. Nem meglepő, hogy sok más ázsiai ország mélyen aggódni fog, mert tudják, hogy valószínűleg egy olyan szuperhatalom szomszédságában fognak élni, amely egy napon rosszindulatú szándékokat táplálhat velük szemben.

Ezt a problémát súlyosbítja a "biztonsági dilemma", amely azt mondja, hogy azok az intézkedések, amelyeket egy állam a saját biztonságának növelése érdekében tesz, általában más államok biztonságát csökkentik. Amikor egy ország olyan politikát folytat vagy olyan fegyvereket épít, amelyekről azt gondolja, hogy védelmi jellegűek, a potenciális riválisok mindig azt gondolják, hogy ezek a lépések támadó jellegűek. Amikor például az Egyesült Államok repülőgép-hordozókat telepít a Tajvani-szoros közelébe - ahogyan azt 1996-ban tette -, vagy amikor tengeralattjárókat telepít át a Csendes-óceán nyugati részére, az amerikai vezetők őszintén azt hiszik, hogy ezek a lépések védelmi jellegűek. Kína viszont úgy tekint ezekre, mint a bekerítésre irányuló támadó stratégiára, nem pedig mint egy védekező, elszigetelő stratégia részének. Így nem meglepő, hogy az *Economist* 2009-ben arról számolt be, hogy "egy nyugalmazott kínai admirális az amerikai haditengerészetet egy büntetett előéletű emberhez hasonlította, aki "épp a családi ház kapuja előtt kóborol"."

Mindez azt jelenti, hogy Pekingben szinte bármit tesz Kína katonai képességeinek fejlesztése érdekében, azt védekező jellegűnek fogják tekinteni, de Tokióban, Hanoiban és Washingtonban támadó jellegűnek fog tűnni. Ez azt jelenti, hogy Kína szomszédai

valószínűleg úgy értelmeznék minden olyan lépést, amelyet Kína katonai pozíciójának javítása érdekében tesz, mint annak bizonyítékát, hogy Peking nem csak arra törekszik, hogy

jelentős támadó képességeket szerez, de támadó szándékai is vannak. És ebbe beletartoznak azok az esetek is, amikor Kína csupán reagál a szomszédai vagy az Egyesült Államok által tett lépésekre, hogy növeljék harci erejüket. Az ilyen értékelések szinte lehetetlenné teszik a kínai vezetők számára Deng Hsziao-ping okos külpolitikájának megvalósítását.

Emellett Kína szomszédai megértik, hogy az idő nem az ő javukra dolgozik, mivel az erőviszonyok ellenük és az Egyesült Államok ellenük tolódnak el. Ezért arra ösztönzik őket, hogy a vitatott területi igényekkel kapcsolatos válságokat most provokálják ki, amikor Kína viszonylag gyenge, ahelyett, hogy megvárják, amíg szuperhatalommá válik. Egyértelműnek tűnik, hogy Peking nem provokálta ki a közelmúltbeli válságokat a szomszédjaival. Ahogy Cui Tiankai, Kína egyik vezető diplomatája fogalmazott: "Soha nem provokáltunk semmit. Továbbra is a békés fejlődés útján haladunk. Ha alaposan megnézzük, mi történt az elmúlt néhány évben, láthatjuk, hogy az összes vitát mások kezdték". Alapvetően igaza van. Az elmúlt években Kína szomszédai, és nem Peking kezdeményezték a legtöbb bajt.

Mindazonáltal elsősorban Kína ezekre a válságokra adott válaszlépései okozták azt, hogy szomszédai és az Egyesült Államok is fenyegetőbb fényben látják Kínát, mint 2009 előtt. Konkrétan, a kínai vezetők kénytelenek voltak erőteljesen és néha keményen reagálni, mert a viták "Kína szuverenitását és területi integritását érintik, és ezekben a kérdésekben erős a közhangulat". Ahogy Suisheng Zhao megjegyzi, 2008 óta a kínai kormány "egyre kevésbé akarta korlátozni a népi nacionalizmus megnyilvánulásait, és egyre inkább hajlandó volt követni a nyugati hatalmakkal és szomszédaival szembeni konfrontációra irányuló népi nacionalista felhívásokat".

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Peking bátran hangoztatja követeléseit, és nemcsak azt hangsúlyozza, hogy nincs helye kompromisszumnak, hanem azt is, hogy harcolni fog az általa szuverén kínai területnek tekintett terület megvédéséért. Bizonyos esetekben a kínaiak kénytelenek katonai vagy félkatonai erőket bevetni, hogy álláspontjukat kristálytisztává tegyék, ahogyan ez 2012 áprilisában történt, amikor Kína és a Fülöp-szigetek között válság alakult ki a Dél-kínai-tengeren található Scarborough-zátony, egy kis sziget ellenőrzése miatt. Ugyanez a megfélemlítő magatartás volt tapasztalható 2012 szeptembere után is, amikor Kína és Japán válságba keveredett a Senkaku/Diaoyu-szigetek miatt. A kínai kormány nem habozott gazdasági szankciókkal fenyegetőzni vagy azokat alkalmazni riválisaival szemben. Természetesen az ilyen kemény hangú kijelentések és lépések

emelik a hőmérsékletet, és aláássák a kínai külpolitika visszafogott folytatására irányuló erőfeszítéseket.

Végül, a legalapvetőbb szinten az Egyesült Államok és Kína szinte valamennyi szomszédja erőteljesen ösztönzi Kína felemelkedésének megfékezését, ami azt jelenti, hogy gondosan figyelemmel fogják kísérni a növekedést, és inkább előbb, mint utóbb lépéseket tesznek annak megfékezésére. Nézzük meg közelebbről, hogy az Egyesült Államok és a többi ázsiai ország valószínűleg hogyan fog reagálni Kína felemelkedésére.

AZ ELJÖVENDŐ KIEGYENSÚLYOZÓ KOALÍCIÓ

A történelmi múlt világosan mutatja, hogyan fognak reagálni az amerikai döntéshozók, ha Kína megpróbálja uralni Ázsiát. Amióta az Egyesült Államok nagyhatalommá vált, soha nem tűrte meg a vele egyenrangú versenytársakat. Amint azt a huszadik század során végig bizonyította, eltökélt szándéka, hogy a világ egyetlen regionális hegemonja maradjon. Ezért az Egyesült Államok mindent meg fog tenni azért, hogy megfékezze Kínát, és mindent megtesz annak érdekében, hogy képtelenné tegye arra, hogy Ázsiában uralkodjon. Lényegében az Egyesült Államok valószínűleg nagyrészt úgy fog viselkedni Kínával szemben, ahogyan a Szovjetunióval szemben viselkedett a hidegháború idején.

Kína szomszédai is bizonyára félnek Kína felemelkedésétől, és ők is mindent megtesznek, hogy megakadályozzák a regionális hegemonia elérését. Valójában már most is jelentős bizonyítékok vannak arra, hogy olyan országok, mint India, Japán és Oroszország, valamint kisebb hatalmak, mint Szingapúr, Dél-Korea és Vietnam, aggódnak Kína felemelkedése miatt, és keresik a módját annak megfékezésének. Végül csatlakozni fognak egy amerikai vezetésű egyensúlyozó koalícióhoz, hogy megfékezzék Kína felemelkedését, hasonlóan ahhoz, ahogyan Nagy-Britannia, Franciaország, Németország, Olaszország, Japán és végül Kína a hidegháború idején összefogott az Egyesült Államokkal a Szovjetunió megfékezésére.

Samu bácsi a sárkány ellen

Kína még messze van attól a ponttól, hogy katonai képességekkel rendelkezzen a regionális hegemonia megszerzéséhez. Ez nem jelenti azt, hogy tagadjuk, hogy jó okunk van aggódni az olyan kérdések miatt kirobbanó potenciális konfliktusok miatt, mint Tajvan és a Dél-kínai-tenger; de ez már egy másik kérdés. Az Egyesült Államoknak nyilvánvalóan mélyen gyökerező érdeke, hogy Kína ne váljon regionális hegemonná. Ez persze elvezet egy kritikusan fontos kérdéshez: mi a legjobb amerikai stratégia arra, hogy megakadályozza, hogy Kína uralja Ázsiát?

A felemelkedő Kínával szembeni optimális stratégia a megfékezés. Ez azt kívánja, hogy az Egyesült Államok arra összpontosítson, hogy Peking ne használja katonai erőit területhódításra és általánosabb értelemben befolyásának kiterjesztésére Ázsiában. Ennek érdekében az amerikai döntéshozók arra törekednének, hogy Kína minél több szomszédjával hozzanak létre kiegyensúlyozó koalíciót. A végső cél az lenne, hogy a NATO mintájára szövetségi struktúrát építsenek ki, amely a hidegháború idején rendkívül hatékony eszköz volt a Szovjetunió megfékezésére. Az Egyesült Államok arra is törekedne, hogy fenntartsa uralmát a világ óceánjai felett, megnehezítve ezzel Kína számára a távoli régiókba, például a Perzsa-öbölbe és különösen a nyugati féltekére való megbízható hatalom kivetítését.

A visszaszorítás alapvetően védekező stratégia, mivel nem követeli meg, hogy háborút indítsunk Kína ellen. Valójában az elszigetelés a feltörekvő Kína elleni háború alternatívája.

Mindazonáltal a háború mindig lehetséges. Nincs ok arra, hogy az Egyesült Államok ne folytathatna jelentős gazdasági kapcsolatokat Kínával, miközben megfékezési stratégiát hajt végre. Végül is Nagy-Britannia, Franciaország és Oroszország az első világháborút megelőző két évtizedben kiterjedt kereskedelmet folytatott a vilmosi Németországgal, noha Németország megfékezése céljából létrehozták a hármass antantot is. Ennek ellenére nemzetbiztonsági okokból valószínűleg lesznek bizonyos kereskedelmi korlátozások. Általánosságban Kína és az Egyesült Államok számos kérdésben együttműködhet a megfékezési stratégia keretében, de alapvetően a két ország közötti kapcsolatok versengő jellegűek lesznek.

Tekintettel arra, hogy az Egyesült Államok gazdag múltra tekint vissza, mint offshore egyensúlyozó, az ideális stratégia az lenne, ha az Egyesült Államok a lehető legnagyobb mértékben a háttérben maradna, és hagyná, hogy Kína szomszédai vállalják a Kína megfékezésével járó terhek nagy részét. Lényegében Amerika átadná a bakot az Ázsiában található, Kínától félő országoknak. De ez nem fog megtörténni, két okból sem. A legfontosabb, hogy Kína szomszédai önmagukban nem lesznek elég erősek ahhoz, hogy megfékezzék Kínát. Az Egyesült Államoknak ezért nem sok választása lesz, minthogy Kína ellen vezesse az erőfeszítéseket, és félelmetes erejének nagy részét erre a célra összpontosítsa. Továbbá, nagy távolságok választanak el számos ázsiai országot, amelyek a Kína elleni egyensúlyozó koalíció részét képezik majd - gondoljunk csak Indiára, Japánra és Vietnámra. Így Washingtonra lesz szükség ahhoz, hogy összehangolja erőfeszítéseiket és kialakítson egy hatékony szövetségi rendszert.

Természetesen az Egyesült Államok hasonló helyzetben volt a hidegháború idején is, amikor nem volt más választása, mint hogy vállalja a Szovjetunió megfékezésének terhét Európában, valamint az Egyesült Államokban.

Északkelet-Ázsia. Lényegében az offshore egyensúlyozóknak akkor kell a szárazföldön megjeleníteniük, amikor a helyi hatalmak nem tudják egyedül megfékezni a potenciális hegemónt.

Az elszigetelésnek három alternatív stratégiája van. Az első kettő célja Kína felemelkedésének megghiúsítása vagy egy megelőző háború indításával, vagy a kínai gazdasági növekedés lassítását célzó politikák folytatásával. Az Egyesült Államok számára azonban egyik stratégia sem járható út. A harmadik alternatíva, a visszavágás, megvalósítható stratégia, de a haszon minimális lenne.

A megelőző háború már csak azért sem járható út, mert Kína rendelkezik nukleáris elrettentő erővel. Az Egyesült Államok nem fog pusztító csapást mérni egy olyan ország hazájára, amely nukleáris fegyverekkel tud megtorolni ellene vagy szövetségesei ellen. De még ha Kínának nem is lennének atomfegyverei, akkor is nehéz lenne elképzelni, hogy bármelyik amerikai elnök megelőző háborút indítana. Az Egyesült Államok biztosan nem fogja lerohanni Kínát, amelynek hatalmas hadserege van; Kína tömeges légicsapásokkal való megbénítása pedig szinte biztosan nukleáris fegyverek bevetését igényelné. Ez azt jelentené, hogy Kínát "füstölgő, sugárzó romhalmazzá" változtatnánk, hogy a hidegháborúból kölcsönözzünk egy kifejezést, amely jól érzékelteti, hogy a
Az amerikai légierő a Szovjetunióval szemben kívánt fellépni egy esetleges lövészháború esetén. Egy ilyen támadásnak már csak a nukleáris következményei miatt semmit sem ér. Továbbá nehéz biztosan tudni, hogy Kína folytatja-e gyors felemelkedését, és így végül fenyegetést jelent-e majd Ázsia uralmára. A jövőre vonatkozó bizonytalanság szintén a megelőző háború ellen szól.

A kínai gazdasági növekedés lassítása minden bizonnyal vonzóbb lehetőség, mint a nukleáris háború, de ez sem megvalósítható. A fő probléma az, hogy nincs gyakorlati módja a kínai gazdaság lassításának anélkül, hogy az amerikai gazdaságot is károsítanánk. Lehetne azzal érvelni, hogy a kínai gazdaság nagyobb kárt szenvedne, és így Amerika relatív hatalmi pozíciója javulna Kínával szemben, miközben a kínai növekedés lassulna. De ez valószínűleg csak akkor történne meg, ha az Egyesült Államok új kereskedelmi partnereket találna, Kína pedig nem. Mindkét feltétel szükséges.

Sajnálatos módon a világ számos országa szívesen növelné gazdasági kapcsolatait Kínával, és ezzel betöltené azt a vákuumot, amelyet Washington azon erőfeszítései hoztak létre, hogy csökkentse a Kínával folytatott kereskedelmet és a Kínába történő befektetéseket. Például az európai országok, amelyeket Kína nem fenyegetne komolyan, elsőrangú jelöltek lennének arra, hogy átvegyék Amerika helyét, és tovább táplálják a

kínai gazdasági növekedést. Röviden,

mivel Kínát gazdaságilag nem lehet elszigetelni, az Egyesült Államok nem tudja érdemben lassítani gazdasági növekedését.

Nagy-Britannia valójában ugyanezzel a problémával szembesült a felemelkedő Németországgal az első világháború előtt. A brit intézményrendszerben széles körben elismerték, hogy Németország gazdasága gyorsabb ütemben növekszik, mint Nagy-Britanniáé, ami azt jelentette, hogy a két ország közötti erőegyensúly Németország javára tolódott el. Heves vita alakult ki arról, hogy Nagy-Britanniának meg kell-e próbálnia lelassítani a német gazdasági növekedést a két ország közötti gazdasági érintkezés éles korlátozásával. A brit politikai döntéshozók arra a következtetésre jutottak, hogy ez a politika jobban ártana Nagy-Britanniának, mint Németországnak, nagyrészt azért, mert Németország más országok felé fordulhatna, amelyek átvennék az általa Nagy-Britanniába küldött exportot, valamint biztosítanák a Németország által Nagy-Britanniától kapott import nagy részét. Ugyanakkor a brit gazdaságnak súlyosan ártana a Németországból származó import elvesztése, amelyet nehéz lenne pótolni. Így Nagy-Britannia továbbra is kereskedett Németországgal - annak ellenére, hogy Németország Nagy-Britannia kárára erősödött -, egyszerűen azért, mert ez volt a legkevésbé rossz alternatíva.

A megfélemezés harmadik alternatív stratégiája a visszavágás, amelynek során az Egyesült Államok arra törekszik, hogy meggyengítse Kínát a Pekinggel barátságos rezsim megbuktatásával, sőt talán még Kínán belüli bajok szításával is. Ha például Pakisztán szilárdan Kína táborában van, ami a jövőben minden bizonnyal lehetséges, Washington megpróbálhatja segíteni a rendszerváltás elérésében Iszlámábádban, és egy Amerika-barát vezető beiktatásában. Vagy az Egyesült Államok megkísérelhetne Kínán belül zavargásokat szítani a hszincsiangi vagy tibeti irredentista csoportok támogatásával.

Bár az Egyesült Államok a hidegháborúban elsősorban a Szovjetunióval szembeni visszaszorítási stratégiát követte, ma már tudjuk, hogy a visszaszorítás elemeit is alkalmazta. Az 1940-es évek végén és az 1950-es évek elején nemcsak a Szovjetunióban próbáltak zavargásokat szítani, hanem világszerte számos olyan kormányfőt próbáltak megbuktatni, akiket szovjetbarátnak véltek. Valójában Washington az 1950-es és 1960-as években számos olyan titkos műveletet indított, amelyek közvetlenül Kínát célozták meg. Ezek a visszaszorítási erőfeszítések csak kis mértékben befolyásolták a két szuperhatalom közötti erőegyensúlyt, és nem sokat tettek a Szovjetunió bukásának felgyorsításáért. Az amerikai vezetők mégis ott és akkor hajtották végre a visszavágást, ahol és amikor csak

tudták, és nincs okunk azt gondolni, hogy a jövőben a washingtoni döntéshozók elzárkóznak majd ettől a politikától egy erős Kínával szemben. A visszaszorítás azonban messze a leghatékonyabb amerikai stratégia lesz.

Van egy kis esély arra, hogy Kína végül olyan erős lesz, hogy az Egyesült Államok nem lesz képes megfékezni és megakadályozni, hogy uralja Ázsiát, még akkor sem, ha az amerikai hadsereg továbbra is a térségben marad. Kína egy napon sokkal nagyobb látens hatalommal rendelkezhet, mint bármelyik potenciális hegemon, akivel az Egyesült Államok a huszadik században szembekerült. Mind a népesség nagysága, mind a gazdagság - a katonai hatalom építőkövei - tekintetében sem a vilmosi Németország, sem a császári Japán, sem a náci Németország, sem a Szovjetunió közelébe sem került az Egyesült Államoknak.

Mivel Kínában jelenleg több mint négyszer annyi ember él, mint az Egyesült Államokban, és az előrejelzések szerint 2050-ben több mint háromszor annyi lesz, Peking jelentős látens hatalmi előnyt élvezne, ha az egy főre jutó GNI (bruttó nemzeti jövedelem) megegyezne akár Hongkong, akár Dél-Korea GNI-jével.

Mindez a látens erő lehetővé tenné Kína számára, hogy döntő katonai előnyre tegyen szert legfőbb ázsiai riválisaival szemben, különösen ha figyelembe vesszük, hogy Kína a saját hátsó udvarában, míg az Egyesült Államok több mint 6000 mérföldre Kaliforniától működne. Ilyen körülmények között nehéz elképzelni, hogy az Egyesült Államok hogyan tudná megakadályozni, hogy Kína regionális hegemonná váljon. Sőt, Kína valószínűleg a félelmetesebb superhatalom lenne az Egyesült Államokkal folytatott globális versenyben.

De még ha Kína GNI-je nem is emelkedik erre a szintre, és végül nem rendelkezik akkora látens hatalommal, mint az Egyesült Államok, akkor is jó helyzetben lenne ahhoz, hogy megpályázza a hegemoniát Ázsiában. Mindez azt mutatja, hogy az Egyesült Államoknak komoly érdeke fűződik ahhoz, hogy a kínai gazdasági növekedés jelentősen lelassuljon az elkövetkező években. Ez az eredmény nem biztos, hogy jót tenne az amerikai jólétnek, még kevésbé a globális jólétnek, de jót tenne az amerikai biztonságának, ami a legfontosabb.

Mit fognak tenni a szomszédok?

Ami Kína szomszédait illeti, a kulcskérdés az, hogy az Egyesült Államokkal szövetkeznek-e, és egyensúlyt teremtenek-e Kínával szemben, vagy a felemelkedő Kínával szövetkeznek. Egyes megfigyelők szerint van egy harmadik lehetőség is, amely a semleges oldalon marad. Ázsia országai számára azonban nem lesz lehetséges, hogy ezt az ügyet kihagyják. Majdnem minden államnak választania kell majd oldalt, nemcsak azért, mert Peking és Washington óriási nyomást gyakorol majd rájuk, hogy válasszák a saját oldalukat, hanem azért is, mert a legtöbb ilyen állam - amelyek sokkal gyengébbek,

mint Kína vagy az Egyesült Államok ^{interest} ésszerűen azt szeretné, hogy legyen egy erős
védelmezője arra az esetre, ha a biztonsága veszélybe kerülne.

A túlélési kényszer miatt Kína legtöbb szomszédja az ellene való egyensúlyozás mellett fog dönteni, hasonlóan ahhoz, ahogyan a hidegháborúban szabadon választható északkelet-ázsiai és európai országok többsége az Egyesült Államokkal való szövetség mellett döntött a Szovjetunió ellen. Az ok egyszerű: Kína komolyabb fenyegetést jelent a legtöbb ázsiai országra, mint az Egyesült Államok, és az államok mindig a legveszélyesebb ellenségükkel szemben egyensúlyoznak, nem pedig vele szövetkeznek. Kína főként földrajzi okokból fenyegetőbb.

Konkrétan Kína helyi hatalom Ázsiában; vagy közvetlenül a szomszédságában van, vagy pedig karnyújtásnyira a szomszédos országoktól. Ugyanez volt igaz a Szovjetunióra is a hidegháború idején; közvetlen fenyegetést jelentett Nyugat-Németország és Japán meghódítására, többek között Európa és Északkelet-Ázsia más országaira.

Az Egyesült Államok viszont sokkal kevésbé fenyegeti Kína szomszédait. Bár Amerika nyilvánvalóan a legerősebb szereplő az ázsiai-csendes-óceáni térségben, és egy ideig az is marad, mégis egy távoli nagyhatalom, amelynek soha nem voltak jelentős területi tervei sem Ázsiában, sem Európában. Ennek fő oka az, hogy túl messze van ahhoz, hogy hódításba kezdjen ezekben a régiókban. Az Egyesült Államoknak hatalmas távolságokra, valamint két hatalmas víztömegre - a Csendes- és az Atlanti-óceánra - kell kivetítenie hatalmát, hogy elérje ezeket a stratégiaileg fontos régiókat. Így kevésbé áll fenn annak a veszélye, hogy az Egyesült Államok elnyeli vagy uralja őket, ahogyan az 1945 és 1990 között a Szovjetunióval történt, és ahogyan Kína egyre erősebbé válik, úgy Kínával is ez lesz a helyzet.

Mindez nem tagadja, hogy az Egyesült Államok katonai erőt alkalmazott különböző ázsiai és európai országok ellen. Elvégre a hidegháború alatt két nagy háborút is vívott Ázsiában (Korea és Vietnam). A lényeg azonban az, hogy az amerikai hadsereg nem fenyegetőzött azzal, hogy meghódítja és leigazza ezeket az országokat, ahogyan azt egy erős Kína megtehetné.

Amerika ázsiai helyzetének egy másik dimenziója rávilágít arra, hogy miért kevésbé fenyegető, mint Kína pozíciója. Távoli nagyhatalomként az Egyesült Államoknak lehetősége van arra, hogy nagymértékben csökkentse katonai jelenlétét a térségben, és elképzelhető, hogy hazahozhatja valamennyi csapatát. Kínának nyilvánvalóan nincs ilyen lehetősége. Valójában Kína szomszédai leginkább attól tartanak az Egyesült Államokkal kapcsolatban, hogy az nem lesz ott mellettük egy válsághelyzetben, nem pedig attól, hogy az amerikai hadsereg megtámadja és legyőzi őket. Ez a fő oka annak, hogy az Obama-kormányzat 2011 őszén bejelentette, hogy az Egyesült Államok "Ázsia felé fordul", ami

tömören azt jelenti, hogy ténylegesen növelni fogja jelenlétét a régióban. Washington megpróbálta megnyugtatni ázsiai szövetségeseit, hogy annak ellenére, hogy a nagyobb Közel-Keletre és a hozzá szorosan kapcsolódó terrorizmus elleni háborúra koncentrá

a szeptember 11. utáni évtizedben még mindig számíthattak az Egyesült Államokra, hogy fedezi a hátukat.

Lehet azzal érvelni, hogy Kínának van egy olyan ásza a kezében, amely lehetővé teszi, hogy legalább néhány szomszédját arra kényszerítse, hogy ne az Egyesült Államokkal egyensúlyozzon, hanem inkább Pekinggel szövetkezzen. Számos ázsiai ország, köztük Ausztrália, Japán, Dél-Korea és Tajvan kiterjedt kereskedelmet folytat Kínával, és jelentős befektetéseket is eszközöl ott. Jólétük tehát attól függ, hogy jó kapcsolatokat ápolnak-e Kínával. Ez a helyzet - így szól az érvelés - jelentős gazdasági befolyást biztosít Kínának ezekkel a kereskedelmi partnerekkel szemben, ami azt jelenti, hogy ha csatlakoznak egy amerikai vezetésű egyensúlyozó koalícióhoz, Peking azzal fenyegetőzhet, hogy megszakítja a gazdasági kapcsolatokat és aláássa jólétüket. Sőt, képesnek kell lennie arra, hogy ezt a gazdasági befolyást arra használja fel, hogy kényszerítse ezeket az országokat arra, hogy Kínával szövetkezzenek.

Fontos hangsúlyozni, hogy ebben a történetben a kínai gazdaságnak nem okoz komoly károkat, ha a gazdasági kapcsolatok egy vagy több ilyen szomszédal csökkennek vagy akár leállnak. Más szóval, ez nem a kölcsönös kiszolgáltatottság esete, ami a gazdasági kölcsönös függőség elméletének alapját képezi, amivel alább foglalkozom. Itt egyirányú sebezhetőségről van szó, ami lehetővé teszi Peking számára, hogy zsarolja szomszédait, és így aláássa vagy legalábbis súlyosan gyengítse az Egyesült Államok által esetleg megpróbált Kína-ellenes egyensúlyozó koalíciót.

Lényegében ez egy olyan helyzet, amelyben gazdasági és politikai-katonai megfontolások ütköznek egymással; ez felvet egy fontos kérdést: melyik tényező fog végül győzedelmeskedni? Az én érvelésem szerint a biztonsági megfontolások szinte mindig felülmúlják a gazdasági megfontolásokat, és az államok a kiegyensúlyozottságot választják a bandwagoning helyett, amikor választaniuk kell e stratégiák között. Álláspontom mögöttes logikája mostanra már világosnak kell lennie. Az országok azért egyensúlyoznak erős riválisokkal szemben, mert ez a legjobb módja annak, hogy maximalizálják túlélési esélyeiket, ami a legfőbb céljuk kell, hogy legyen. Ezzel szemben egy erősebb állammal való összefogás csökkenti az összefogót túlélési esélyeit, mivel a félelmetesebb állam szabadon még erősebbé és ezáltal veszélyesebbé válhat.

A gazdasági kényszer érve azonban más logikát követ: a jólétet helyezi előtérbe a túléléssel szemben. A központi állítás az, hogy egy jelentős piaci erővel rendelkező állam súlyosan károsíthatja a célállam gazdaságát, és a gazdasági büntetés fenyegetése elegendő ahhoz, hogy a sebezhető országot arra kényszerítse, hogy a nagyobb

hatalommal rendelkező állammal szövetkezzen. Kétségtelen, hogy a súlyos gazdasági
fájdalom ijesztő kilátás, de nem

a túlélés még nagyobb veszélyt jelent. Más szóval, a túlélés erősebb kényszer, mint a jólét, ezért a realista logika általában felülmúlja a gazdasági kényszerítésen alapuló érveket, és ezért fognak Kína szomszédai ellene egyensúlyozni.

Valójában már most is számos bizonyíték van arra, hogy olyan országok, mint India, Japán és Oroszország, valamint kisebb hatalmak, mint Szingapúr, Dél-Korea és Vietnam, aggódnak Kína felemelkedése miatt, és keresik a módját annak, hogyan lehetne megfékezni azt. India és Japán például 2008 októberében "Közös nyilatkozatot írt alá a biztonsági együttműködésről", elsősorban azért, mert aggódnak Kína növekvő hatalma miatt. India és az Egyesült Államok, amelyeknek a hidegháború idején feszült volt a viszonyuk, az elmúlt évtizedben jó barátokká váltak, nagyrészt azért, mert mindketten félnek Kínától. 2010 júliusában az Obama-kormányzat, amelyet olyan személyek népesítenek be, akik az emberi jogok fontosságáról prédikálnak a világnak, bejelentette, hogy újramezdi a kapcsolatokat Indonézia különleges elit alakulatával, annak ellenére, hogy az emberi jogok megsértésében gazdag múltra tekint vissza.

A váltás oka az, hogy Washington Indonéziát szeretné maga mellett tudni, mivel Kína egyre erősebbé válik, és ahogy a *New York Times* beszámolt róla, indonéz tisztviselők "célzásokat tettek arra, hogy a csoport esetleg a kínai hadsereggel való kapcsolatépítést vizsgálná, ha a tilalom fennmaradna".

Szingapúr, amely a kritikusan fontos Malakkai-szoros mellett fekszik, és aggódik Kína növekvő hatalma miatt, nagyon szeretné javítani az Egyesült Államokkal már most is szoros kapcsolatát. Ennek érdekében mélyvízi mólót épített a Changi haditengerészeti bázison, hogy az amerikai haditengerészet szükség esetén Szingapúrból üzemeltethessen repülőgép-hordozót. Japán 2010 közepén hozott döntése, miszerint engedélyezi az amerikai tengerészgyalogosok Okinawán való maradását, részben Tokiónak a térségben Kína növekvő magabiztosságával kapcsolatos aggodalmainak, valamint annak az igényének köszönhető, hogy az amerikai biztonsági ernyő szilárdan megmaradjon Japán felett. Ahogy Kína egyre erősebbé válik, a Kína szomszédai közötti kapcsolatok még szorosabbá válnak, csakúgy, mint az Egyesült Államokkal való kapcsolataik.

Végezetül egy szó Tajvan jövőjéről. Tekintettel arra, hogy Tajvan fontos szerepet játszik a kelet-ázsiai tengerentúlok ellenőrzésében, az Egyesült Államoknak komoly érdeke fűződik ahhoz, hogy megakadályozza, hogy Kína elfoglalja Tajvant. Ráadásul az amerikai döntéshozóknak nagyon fontos a hitelesség és a hírnév, ami még kevésbé valószínűvé teszi, hogy az Egyesült Államok feladná Tajvant. Ezzel nem azt akarom tagadni, hogy Kína előbb-utóbb olyan erőssé válhat, hogy az amerikai hadsereg nem tudja megvédeni a

szigetet. Addig azonban Tajvan valószínűleg része lesz egy amerikai vezetésű, Kínával szembeni kiegyensúlyozó koalíciónak, amely

minden bizsonnyal feldühíti a kínaiakat mindenféle meggyőződésből, és fokozza a Peking és Washington közötti biztonsági versenyt.

Összefoglalva, elméletem szerint, ha Kína a következő évtizedekben is folytatja szembetűnő gazdasági növekedését, akkor valószínűleg az Egyesült Államokkal és szomszédaival folytatott intenzív biztonsági versenybe fog kerülni. Sokat beszéltem arról, hogy milyen konkrét politikákat várnánk el az érintett szereplőktől. Számítanunk kell például arra, hogy Kína megfogalmazza a Monroe-doktrína saját verzióját, és arra törekszik, hogy kiszorítsa az amerikai hadsereget az ázsiai csendes-óceáni térségből. Arra is számítanunk kell, hogy Kína legtöbb szomszédja csatlakozik egy amerikai vezetésű, Peking ellenőrzésére irányuló egyensúlyozó koalícióhoz.

De többet kell mondani arról, hogyan nézne ki a Kína és az Egyesült Államok közötti biztonsági verseny. Különösen azt kell tudnunk, hogy milyen mutatókat kell figyelni az elkövetkező években, hogy megállapíthassuk, beigazolódik-e a jóslatom.

Hogyan nézne ki a biztonsági verseny?

Ha kialakulna egy kínai-amerikai biztonsági verseny, annak tizenkét fő összetevője lenne. Először is, lennének válságok, amelyek a két fél közötti nagyobb viták, amelyekben komolyan fennáll a háború kitörésének veszélye. A válságok nem feltétlenül fordulnának elő gyakran, de meglepő lenne, ha hosszú időn keresztül nem fordulnának elő. A rivalizálás másik központi jellemzője a fegyverkezési verseny lenne. Mindkét szuperhatalom, valamint Kína szomszédai jelentős összegeket költenének a védelemre, hogy előnyt szerezzenek a másik féllel szemben, és megakadályozzák, hogy az előnyt szerezzék velük szemben.

Arra kell számítanunk, hogy proxy-háborúkat fogunk látni, amelyekben a kínai és amerikai szövetségesek egymás ellen harcolnak, és amelyek mögött a saját patrónusaik állnak. Peking és Washington valószínűleg arra is figyelni fog, hogy a másik fél számára barátságos rezsimet megdöntsék világszerte. Ezen erőfeszítések többsége rejtett, bár némelyik nyílt lenne. Bizonyítékot kell látnunk arra is, hogy mindkét fél csalafinta stratégiát követ, amikor lehetőség nyílik arra, hogy a másik felet költséges és ostoba háborúba csalja. Azokban az esetekben pedig, amikor nincs csalogatás, de a másik fél mégis egy elhúzódó háborúban találja magát, azt várnánk, hogy a riválisa vérontási stratégiát követ, amelyben arra törekszik, hogy a konfliktust a lehető legjobban meghosszabbítsa.

Ha eltávolodunk a harctértől, rengeteg bizonyítékot találunk arra, hogy a pekingi és

washingtoni kormánytisztviselők a másik felet tekintik az első számú fenyegetésnek. A katonai stratégiát felvázoló nyilvános és titkos dokumentumok világosan ábrázolják.

a másik országot veszélyes ellenfélnek tekintik, akivel szemben fel kell lépni. Továbbá a nemzetbiztonsági kérdésekkel foglalkozó amerikai és kínai agytrösztök figyelmük nagy részét a rivális szuperhatalom vizsgálatának szentelnék, és félelmetes és fenyegető ellenfélként állítanák be. Természetesen mindkét országban vannak, akik elutasítják ezt a konfrontatív megközelítést, és ehelyett mélyreható együttműködést javasolnak a másik féllel, talán még azt is beleértve, hogy bizonyos kérdésekben megnyugtadják az ellenfelet. Idővel várhatóan ezek a személyek háttérbe szorulnak a diskurzusban és a politikai vitákban.

Peking és Washington is várhatóan utazási korlátozásokat fog bevezetni a riválisaik látogatóira, ahogyan a Szovjetunió és az Egyesült Államok tette a hidegháború idején. Számítani lehet továbbá arra, hogy az Egyesült Államok megtiltja a kínai diákoknak, hogy olyan tárgyakat tanuljanak az amerikai egyetemeken, amelyek közvetlenül érintik a fegyverek és más technológiák fejlesztését, amelyek hatással lehetnek a két ország közötti erőegyensúlyra. Ehhez kapcsolódóan mindkét ország minden bizonnyal válogatott exportellenőrzéseket vezetne be azokra az árukra és szolgáltatásokra, amelyek jelentős nemzetbiztonsági dimenzióval bírnak. Az Egyesült Államok számára itt valószínűleg a CoCom a modell, amelyet a hidegháború idején hozott létre, hogy korlátozza az érzékeny technológiák Szovjetunió felé történő átadását.

Mindez nem jelenti azt, hogy tagadjuk a Kína és az Egyesült Államok közötti jelentős gazdasági kapcsolatok valószínűségét a biztonsági verseny közepette. Azt sem tagadjuk, hogy a két szuperhatalom néhány kérdésben együtt fog működni. A lényeg azonban az, hogy a két ország közötti kapcsolat gyökerében konfliktusos lesz, és a köztük folyó küzdelem a fent leírt módon fog megnyilvánulni. Természetesen az én érvelésem nem csak arra vonatkozik, hogy intenzív biztonsági verseny lesz, hanem arra is, hogy komoly esélye lesz a háborúnak Kína és az Egyesült Államok között. Nézzük meg részletesebben annak lehetőségét, hogy Kína felemelkedése lövöldözős háborúhoz vezet.

HÁBORÚ VÁRHATÓ?

Az Egyesült Államok és a Szovjetunió szerencsére soha nem került összetűzésbe a hidegháború alatt, bár mindkét ország háborúkat vívott kisebb államok ellen, amelyek közül néhányan szövetségesek voltak riválisukkal. Valószínűleg az a tény, hogy mindkét fél nagy nukleáris arzenállal rendelkezett, a fő oka annak, hogy a szuperhatalmak soha nem harcoltak egymás ellen. Az atomfegyverek ugyanis a béke egyik fő erejét jelentik, egyszerűen azért, mert tömegpusztító fegyverek. Használatuk következményei olyan szörnyűek, hogy a politikai döntéshozókat arra készítetik.

rendkívül óvatosak, ha úgy gondolják, hogy akár csak egy kis esély is van arra, hogy felhasználják őket egy konfliktusban.

A hidegháború történelmét figyelembe véve, és mivel Kína és az Egyesült Államok egyaránt rendelkezik nukleáris arzenállal, feltételezhetjük, hogy a belátható jövőben kevés esély van arra, hogy a két ország egymásra lőjön. Ez a következtetés azonban téves lenne.

Bár a nukleáris fegyverek jelenléte minden bizonnyal erőteljes ösztönzőket teremt egy nagyobb háború elkerülésére, a jövőbeni kínai-amerikai verseny Ázsiában olyan környezetben fog zajlani, amely jobban kedvez a háborúnak, mint Európa a hidegháború idején. Különösen a földrajz és a hatalom eloszlása különbözik egymástól oly módon, hogy a Kína és az Egyesült Államok közötti háború valószínűbbé válik, mint a szuperhatalmak között 1945 és 1990 között.

Természetesen nem lehet nagy biztonsággal megjósolni egy kínai-amerikai háború valószínűségét, de megalapozott becsléseket lehet tenni.

Ázsia földrajza

Bár a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti rivalizálás az egész világra kiterjedt, a súlypontja az európai kontinensen volt, ahol hatalmas, nukleáris fegyverekkel felszerelt hadseregek és légierők álltak szemben egymással. Mindkét szuperhatalom nagy gondot fordított két másik régióra, Északkelet-Ázsiára és a Perzsa-öbölre, de a legjobban az európai erőegyensúly érdekelte őket. Az amerikai és a szovjet katonai erő magja ugyanis az úgynevezett központi front közelében, Európa szívében helyezkedett el. Nem meglepő, hogy amikor a Pentagon egy nagyobb szuperhatalmi konfliktust szimuláló hadgyakorlatokat folytatott, Európa volt a harc középpontjában.

A hidegháborút megelőző harminc évben Európa rendkívül halálos térség volt, sőt, az Egyesült Államok és a Szovjetunió (1917 előtt Oroszország) ugyanazon az oldalon harcolt az első és a második világháborúban is. Ennek ellenére 1945 után nem volt háború Európában, és bár volt egy maroknyi válság Berlin miatt, ezek nem eszkalálódtak erőszak alkalmazásáig. Ennek legfőbb oka az, hogy egy háború Európa közepén valószínűleg atomfegyverekkel vívott III. világháborúvá fajult volna, mert komoly kilátás volt a véletlen, ha nem is szándékos, nukleáris szintre való eszkalálódásra. Egyik fél politikai döntéshozói sem voltak hajlandóak olyan konfliktust eltérni, amelyben országa megsemmisülésének ésszerű esélye állt fenn. Ez a rémisztő kilátás nemcsak azt magyarázza, hogy Európa miért volt olyan stabil a hidegháború alatt, hanem azt is, hogy

az amerikai és a szovjet hadsereg miért nem került soha összecsapásba egymással.

Ázsia földrajza alapvetően különbözik a hidegháborús Európa földrajzától. A legfontosabb, hogy Ázsiában nincs a központi frontnak megfelelője, amely a stabilitást rögzítené, mivel Kína egyre erősebbé válik. Ehelyett Ázsiában számos olyan hely van, ahol harcok törhetnek ki, de ahol egy-egy háború nagyságrendje közel sem lenne olyan nagy, mint Európában 1945 és 1990 között. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy ezekben a potenciális konfliktusokban a nukleáris eszkaláció valószínűsége sokkal kisebb, mint Európában a hidegháború idején. Először is, Európában több ezer nukleáris fegyver volt, és ezek a NATO deklarációs politikájának és katonai doktrínájának szerves részét képezték a hidegháború alatt. Továbbá széles körben elterjedt volt az a meggyőződés, hogy egy európai konfliktus kezdeti csatáiban aratott győzelem a globális erőegyensúly mélyreható eltolódását eredményezné; ez a meggyőződés erős ösztönzést jelentett a vesztes fél számára, hogy a helyzet megmentése érdekében nukleáris fegyvereket használjon.

A nukleáris fegyverek valószínűleg közel sem játszanak majd ilyen kiemelkedő szerepet Ázsia potenciális problémás pontjain. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy az Ázsiában várható összes háború költségei lényegesen kisebbek lesznek, mint amennyibe egy háború került volna Európa szívében a hidegháború idején. Tekintettel arra, hogy a háború valószínűsége a potenciális költségek csökkenésével nő, ez egy kínai-amerikai konfliktust valószínűbbé tesz, mint amilyen egy szovjet-amerikai háború volt.

Lehet azzal érvelni, hogy a háború kockázata még mindig alacsony, mivel ezeknek a potenciális ázsiai háborúknak a tétje meglehetősen kicsi, így Kína és az Egyesült Államok kevésbé ösztönözve van arra, hogy harcoljanak egymással. De, ahogyan fentebb tárgyaltuk, a kínai-amerikai biztonsági verseny tétje óriási. Kína biztonságát nagyban növelné, ha kiűzné az amerikai hadsereget Ázsiából és regionális hegemóniát hozna létre, míg az Egyesült Államoknak mélyen érdeke, hogy megőrizze jelenlegi pozícióját Ázsiában. Ezért mindkét fél gyakorlatilag minden válságban érzékeny lesz a reputációs aggályokra, és nem hajlandó meghátrálni.

Lényegében a vezetők hajlamosak lesznek azt gondolni, hogy bár az Ázsiában várható háborúk kisebb léptékűek lehetnek a központi fronton zajló háborúhoz képest, mindezek a konfliktusok mégis szorosan kapcsolódnak egymáshoz, és ezért elengedhetetlen, hogy egyetlen válságban se hagyjuk a másik oldalt győzedelmeskedni. Ugyanakkor mindkét fél hajlamos lesz arra, hogy az erő alkalmazásának költségeit viszonylag alacsonynak tekintse. Ez a helyzet nem kedvez a régió stabilitásának és békéjének.

Gondoljunk csak a Koreai-félszigetre, amely valószínűleg az egyetlen hely, ahol Kína és az Egyesült Államok elképzelhető, hogy egy nagyobb hagyományos szárazföldi háborúba keveredik. Egy ilyen konfliktus esélye alacsony, de valószínűbb, mint a szuperhatalmak közötti háború Európában. Egyrészt nem nehéz elképzelni olyan forgatókönyveket, amelyek szerint Dél- és Észak-Korea háborúba keveredik, és mind Kína, mind az Egyesült Államok - amely mintegy 19 000 katonát állomásoztat Dél-Koreában - belekeveredik a harcba. Végül is ez történt 1950-ben; a kínai és az amerikai erők akkor majdnem három évig harcoltak egymás ellen. Ráadásul egy jövőbeli koreai konfliktusban a háború mérete kisebb lenne, mint a NATO és a Varsói Szerződés közötti konfliktusban; ez teszi elképzelhetőbbé az ázsiai háborút.

Korea mellett elképzelhető, hogy Kína és az Egyesült Államok harcolni fog Tajvan, a Dél-kínai-tenger, a Senkaku/Diaoyu-szigetek, valamint a Kína és a Perzsa-öböl között húzódó tengeri kommunikációs vonalak ellenőrzéséért. Az ilyen lehetséges konfliktusok (a koreai konfliktushoz hasonlóan) közel sem lennének olyan nagyok, mint amilyenek a hidegháború idején egy Európa szívében vívott szuperhatalmi háború költségei lettek volna. Ráadásul mivel a lehetséges konfliktusforgatókönyvek egy része tengeri harcokkal jár - ahol a nukleáris eszkaláció kockázata kisebb -, könnyebb elképzelni, hogy Kína és az Egyesült Államok között háború törjön ki, mint a NATO és a Varsói Szerződés között. Azt is érdemes megjegyezni, hogy a nagyhatalmak közötti területi viták - beleértve Berlint is - nem voltak olyan intenzív nacionalista érzelmekkel terhelve, mint Kína számára Tajvan. Így nem nehéz elképzelni, hogy Tajvan miatt háború törjön ki, bár ennek esélye nem túl nagy.

Egy utolsó megjegyzés a nukleáris fegyverekről. Az előzőekben hangsúlyoztuk, hogy Ázsiában valószínűbb a háború, mint Európában a hidegháború idején, részben azért, mert a nukleáris szintre való eszkaláció kockázata csökkent. Mindazonáltal egy jövőbeli ázsiai háborúban mindig lesz némi esélye a véletlen nukleáris fegyverek használatának, és ez a lehetőség a válságban a stabilitást fogja erősíteni. Más szóval nem szabad azt gondolni, hogy a nukleáris fegyvereknek alig lenne elrettentő hatásuk Ázsiában. Sőt, a fegyverek pusztán jelenléte a régió kulcsfontosságú országainak arzenáljában jelentős hatással lesz arra, hogy az érintett vezetők hogyan fognak gondolkodni és cselekedni egy jövőbeli válságban. Mégis, az eszkaláció valószínűsége, sőt a következmények is sokkal kisebbek lesznek, mint egy NATO-Szawai Szerződés konfliktusban, így egy jövőbeli, Kínát és az Egyesült Államokat érintő hagyományos háború komolyabb lehetőséggé válik.

Polaritás és háború

A második ok, amiért Ázsia valószínűleg jobban ki van téve a háborúnak, mint Európa a hidegháború idején, a két eset közötti eltérő hatalommegoszlással függ össze. Európában kétpólusúság uralkodott, ahol a Szovjetunió uralta a kontinens keleti felét, az Egyesült Államok pedig a nyugati felét. Azt gondolhatnánk, hogy Ázsia valószínűleg kétpólusú lesz, ha Kína folytatja felemelkedését, az egyik oldalon az amerikaiakkal, a másikon a kínaiakkal. Ez azonban valószínűtlen, mert Ázsiában más nagyhatalmak is lesznek. Oroszország már most is az egyiknek minősül, és ha Japán atomfegyvereket szerez, akkor az is az lesz. India, amely már rendelkezik nukleáris arzenállal, nincs messze attól a ponttól, hogy nagyhatalomnak tekintsék. Mindez azt jelenti, hogy Ázsia többpólusú rendszer lesz. Sőt, kiegyensúlyozatlan többpólusú rendszer lesz, mert Kína valószínűleg sokkal erősebb lesz, mint az összes többi ázsiai nagyhatalom, és így potenciális hegemónnak minősül.

A többpólusú rendszerekben nagyobb a háború valószínűsége, mint a kétpólusú rendszerekben, részben azért, mert a többpólusú rendszerekben több nagyhatalom van, és ezért több lehetőségük van a nagyhatalmaknak arra, hogy egymással és a kisebb országokkal is harcoljanak. Emellett a hatalmi egyensúlytalanságok is gyakoribbak a multipolaritásban, mivel a multipolaritásban az országok nagyobb száma növeli annak esélyét, hogy a katonai hatalom alapjai egyenlőtlenül oszlanak meg közöttük. Ha pedig hatalmi aszimmetriák vannak, az erőseket nehéz elrettenteni, ha agresszióra szánják el magukat. Végül, a többpólusúságban nagyobb a tévedés lehetősége, mind az ellenfelek elszántságának, mind a rivális koalíciók erejének felmérése szempontjából. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy a többpólusú világban a nemzetközi politika sokkal változékonyabb természetű, ahol a koalíciók változnak, és az államoknak jelentős lehetősége van arra, hogy egymás felé forduljanak.

Ráadásul a kiegyensúlyozatlan többpólusúság a legveszélyesebb hatalommegosztás, mert tartalmaz egy potenciális hegemónt, amely nemcsak lényegesen nagyobb hatalommal rendelkezik, mint bármely más állam a térségben, hanem erős ösztönzést is kap arra, hogy a kardot használja a hegemonia megszerzésére. Egy potenciális hegemón ráadásul képes növelni a félelem szintjét riválisai körében, ami néha arra készíti őket, hogy kockázatos stratégiákat kövessenek, amelyek háborúhoz vezethetnek.

Röviden, a hidegháború kétpólusúsága békésebb hatalmi struktúrát jelentett, mint a kiegyensúlyozatlan többpólusúság, amely előttünk áll, ha Kína gazdasága továbbra is gyorsan növekszik. Ráadásul a Központi Front földrajza jobban elősegítette a békét, mint

Ázsia földrajza. E két megfontolás együttesen nem jelenti azt, hogy

hogy egy kínai-amerikai háború biztosan bekövetkezik, de azt mondják, hogy valószínűbb, mint egy szovjet-amerikai háború 1945 és 1990 között.

Kommunizmus és nacionalizmus

E pesszimista értékeléssel szemben lehet azzal érvelni, hogy a hidegháborúnak volt egy ideológiai dimenziója, amely különösen veszélyessé tette azt - a kommunizmus a liberális kapitalizmus ellenében -, és amely hiányzik a Kína és az Egyesült Államok közötti növekvő rivalizálásból. Lee Kuan Yew, a modern Szingapúr alapító atyja például azt mondja: "A hidegháború alatti amerikai-szovjet kapcsolatokkal ellentétben nincs kibékíthetetlen ideológiai konfliktus az Egyesült Államok és a piacot lelkesen magáévá tevő Kína között. A kínai-amerikai kapcsolatok egyszerre együttműködőek és versengőek. A köztük lévő versengés elkerülhetetlen, de a konfliktus nem."

A nemzetközi politikáról alkotott realista elméletem alkalmazási körén kívül esik természetesen mindenfajta ideológia. Mindazonáltal a témát érdemes megvitatni, mert az ideológia kétségtelenül szerepet játszott a hidegháború kirobbanásában, bár csak másodlagos szerepet. A konfliktust elsősorban az erőviszonyokkal kapcsolatos stratégiai megfontolások vezérelték, amelyeket a szuperhatalmak közötti éles ideológiai különbségek is erősítettek.

Továbbá egyértelműnek tűnik, hogy ez az erős ideológiai törésvonal nem sokat számít majd a Peking és Washington közötti jövőbeli kapcsolatok alakításában. Végére is, Kína most a kapitalizmus rabja, és a kommunizmus kevésbé vonzó Kínán belül vagy kívül. Úgy tűnik tehát, hogy ez a fejlemény egy olyan kínai-amerikai biztonsági verseny felé mutat, amely kevésbé lesz félelmetes, mint az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti rivalizálás.

Ez a jó hír. A rossz hír azonban az, hogy egy másik ideológia, a nacionalizmus -valószínűleg szerepet fog játszani a Kína és az Egyesült Államok, valamint Kína és szomszédai közötti rivalizálás felerősödésében. A nacionalizmus, amely a legerősebb politikai ideológia a bolygón, azt vallja, hogy a modern világ számos különböző társadalmi csoportra, úgynevezett nemzetekre oszlik, amelyek mindegyike saját államra vágyik. Ez nem azt jelenti, hogy minden nemzet saját államot kap, vagy hogy tagadjuk, hogy sok állam határain belül egynél több nemzet él.

Az egyes nemzetek tagjaiban erős a csoporthűség érzése, olyan erős, hogy a nemzethez való hűség általában felülírja az identitás minden más formáját. A legtöbb tag jellemzően

úgy véli, hogy egy olyan exkluzív közösséghez tartozik, amelynek gazdag történelmét
figyelemre méltó személyek és kiemelkedő események uralják, amelyek lehetnek
diadalok és kudarcok egyaránt. Az emberek azonban nem egyszerűen csak büszkék a
saját nemzetükre; összehasonlítanak

más nemzetekkel, különösen azokkal, akikkel gyakran érintkeznek és akiket jól ismernek. A sovinizmus általában akkor alakul ki, amikor a legtöbb ember úgy gondolja, hogy az ő nemzete felsőbbrendű a többinél, és különleges elismerést érdemel. Ez a különleges érzés néha arra a következtetésre juttatja a nemzeteket, hogy ők a "kiválasztott" nép, és ennek a szemléletnek többek között Kínában és az Egyesült Államokban is gazdag hagyományai vannak.

A nemzetek időnként túlmutatnak azon, hogy felsőbbrendűnek érzik magukat más nemzetekkel szemben, és végül megutálják őket. Ezt a jelenséget "hipernacionalizmusnak" nevezem, ami azt a meggyőződést jelenti, hogy más nemzetek nem csak alsóbbrendűek, hanem veszélyesek is, és keményen, ha nem brutálisan kell velük szembenézni. Ilyen körülmények között a "másik" megvetése és gyűlölete átjárja a nemzetet, és erőteljes ösztönzést teremt arra, hogy erőszakot alkalmazzon a fenyegetés megszüntetésére.

A hipernacionalizmus, más szóval, erős háborús forrás lehet.

A hipernacionalizmus egyik fő oka az intenzív biztonsági verseny, amely az érintett nemzetállamokban hajlamos arra, hogy az emberek démonizálják egymást. Néha a vezetők a hipernacionalizmust egy fenyegetésnövelő stratégia részeként használják, amelynek célja, hogy felhívják a közvélemény figyelmét egy olyan veszélyre, amelyet egyébként nem tudnának teljes mértékben értékelni. Más esetekben a hipernacionalizmus alulról bugyog fel, főként azért, mert a biztonsági versengéssel járó alapvető rosszindulat gyakran arra készíti az egyik nemzetállam átlagpolgárát, hogy szinte mindent megvetsen a rivális nemzetállamban. Egy nagyobb válság könnyen olaj lehet a tűzre.

A mai Kína megérett a hipernacionalizmusra. A Mao 1949-es, a Kuomintang felett aratott döntő győzelme és 1976-os halála közötti években a kommunizmus és a nacionalizmus olyan erőteljes erők voltak, amelyek kéz a kézben alakították a mindennapi élet szinte minden területét Kínában. Mao halála után azonban, és minden bizonnyal az 1989-es Tiananmen téri katonai leverés után a kommunizmus sokat veszített legitimitásából a kínai közvélemény körében. Válaszul Kína vezetői sokkal inkább a nacionalizmusra támaszkodtak, hogy fenntartsák a rendszer közvélemény általi támogatását.

Tévedés lenne azonban azt gondolni, hogy a nacionalizmus csupán propaganda, amelyet a vezetés azért folytat, hogy fenntartsa a lakosság állam iránti hűségét. Valójában sok kínai állampolgár saját akaratából, szenvedélyesen vallja a nacionalista eszméket. "Az 1990-es években" - ahogy Peter Gries megjegyzi - "egy valóban népi nacionalizmus jelent

meg Kínában, amelyet nem szabad összemosni az állami vagy hivatalos nacionalizmussal". A nacionalizmust a mai Kínában az teszi ilyen erőteljessé, hogy egyszerre felülről lefelé és alulról felfelé irányuló jelenség.

A nacionalizmus nem csak erősebbé vált Kínában az elmúlt években, de tartalma is jelentősen megváltozott. Mao uralkodása alatt a kínai nép erősségét hangsúlyozta a nagy csapásokkal szemben. Hősies harcosokként ábrázolták őket, akik szembeszálltak a császári Japánnal, és végül legyőzték azt. Gries kifejti: "Ez a "hősies" vagy "győztes" nemzeti narratíva először a kommunista forradalmárok igényeit szolgálta, akik az 1930-as és 1940-es években próbálták mozgósítani a nép támogatását, később pedig a népköztársaság nemzetépítési céljait szolgálta az 1950-es, 1960-as és 1970-es években. ....Az új Kínának hősökre volt szüksége."

Ezt a büszke narratívát azonban az elmúlt huszonöt évben nagyrészt elhagyták, és helyébe egy olyan narratíva lépett, amely Kínát a világ többi nagyhatalma agressziójának áldozataként mutatja be. Különösen nagy hangsúlyt fektetnek arra, amit a kínaiak a "nemzeti megaláztatás évszázadának" neveznek, amely az első ópiumháborútól (1839-42) a második világháború 1945-ös végéig tart. Kínát ebben az időszakban gyenge, de nemes országgként ábrázolják, amelyet a rabló nagyhatalmak kizsákmányoltak, és ennek következtében mélyen szenvedett. A külföldi ördögök között szerepel Japán és az Egyesült Államok, amelyek állítólag szinte minden alkalommal kihasználták Kínát.

A Kína mint tehetetlen áldozat témája nem az egyetlen szála a kínai nacionalista gondolkodásnak. Számos pozitív történet is létezik. Például a kínaiak minden meggyőződésből nagy büszkeséggel hangsúlyozzák a konfuciánus kultúra felsőbbrendűségét.

Mindazonáltal a mai kínai nacionalista gondolkodásban előkelő helyet foglalnak el azok a narratívák, amelyek a "nacionalista megaláztatás évszázadát" hangsúlyozzák, és amelyek - ahogy Gries megjegyzi - "keretbe foglalják a kínaiak és a Nyugat közötti mai interakciókat". Valóban, "a kínai hadsereg számára a megaláztatás megbosszulása továbbra is kulcsfontosságú cél".

Már láttunk bizonyítékot arra, hogy Kína Japánnal és az Egyesült Államokkal szembeni elhúzódó haragja és neheztelése hogyan súlyosbíthatja a válságot, és hogyan károsíthatja súlyosan a köztük lévő kapcsolatokat. Az 1999-es koszovói háború során a belgrádi kínai nagykövetség véletlen amerikai bombázását a legtöbb kínai úgy tekintette, mint egy újabb példát arra, hogy egy erős ország kihasználja és megalázza Kínát. Ez Kínában nagy tiltakozásokat és felháborodást váltott ki az Egyesült Államok ellen. A kínaiak hasonlóan reagáltak 2001-ben, amikor egy amerikai kémrepülőgép összeütközött egy kínai katonai repülőgéppel a Dél-kínai-tenger felett, és lelőtt egy kínai katonai repülőgépet. A Kína és Japán közötti, a Szenkaku-/Diaojü-szigetek tulajdonjogáról szóló 2012-13-as csetepaté

pedig Japán-ellenes tüntetések tűzvízharát váltotta ki Kína-szerte, amelyek közül néhány erőszakos volt.

Az előttünk álló kiélezett biztonsági verseny csak fokozni fogja Kína Japánnal és az Egyesült Államokkal szembeni ellenségességét, és valószínűleg a hipernacionalizmus akut esetévé válik. Természetesen ez a fejlemény viszont tovább fogja fokozni a biztonsági versenyt, és felerősíti a háború lehetőségét. Lényegében az ideológia a jövőben ugyanúgy számít majd Ázsiában, mint a hidegháború idején. De a tartalom más lesz, mivel a hipernacionalizmus Kínában és valószínűleg más ázsiai országokban is felváltja a kommunizmus és a liberális kapitalizmus közötti vitát. Ennek ellenére a kínai-amerikai kapcsolatok fő mozgatórugója az elkövetkező évtizedekben a realista logika, nem pedig az ideológia lesz.

REMÉNY A BÉKÉS FELEMELKEDÉSRE

Számos ellenérv szól az állításom ellen, hogy Kína nem emelkedhet fel békésen. Valójában gyakran hallani két optimista történetet Kína és az Egyesült Államok jövőbeli kapcsolatáról. Az első egy kulturális elméleten alapul.

A támogatók azt állítják, hogy Kína konfuciánus kultúrája lehetővé teszi a gyorsan növekvő Kína számára, hogy elkerülje a szomszédaival és az Egyesült Államokkal folytatott intenzív biztonsági versenyt. A másik érv a gazdasági kölcsönös függőség ismert liberális elméletén alapul. Konkrétan azt mondják, hogy a konfliktus azért valószínűtlen, mert Ázsia nagy országai - csakúgy, mint az Egyesült Államok - gazdaságilag összefonódtak, ami azt jelenti, hogy ha harcolnának egymással, az veszélyeztetné a mindannyiuk számára oly fontos jólétet. Közelebbről megvizsgálva azonban egyik elmélet sem nyújt szilárd alapot az Ázsiában várható bajok elkerülésére.

Konfuciánus pacifizmus

A kínaiak körében különösen népszerű állítás, hogy országuk azért tud békésen felemelkedni, mert mélyen konfuciánus kultúrával rendelkezik. Érvelésük szerint a konfucianizmus nemcsak az erkölcsi erényeket és a harmóniát támogatja, hanem kifejezetten kizárja a szomszédos országokkal szembeni agresszív fellépést is. Ehelyett az önvédelemre helyezik a hangsúlyt. Kína, így szól az érvelés, történelmileg a konfucianizmus diktátumai szerint cselekedett, és nem úgy viselkedett, mint az európai nagyhatalmak, Japán vagy az Egyesült Államok, amelyek a hegemoniára törekedve támadó háborúkat indítottak, és általában a realizmus diktátumai szerint cselekedtek. Kína ezzel szemben sokkal jóindulatúbban viselkedett más államokkal szemben: kerülte az agressziót, és "hegemón hatalom" helyett "humánus hatalmat" követett.

Ez a szemlélet népszerű a kínai tudományos és politikai döntéshozók körében egyaránt. Sok kínai tudósnak azért tetszik, mert alternatívát látnak benne a főbb nemzetközi kapcsolatok elméleteivel szemben, amelyekről azt mondják, hogy eurocentrikusak, és ezért nem veszik figyelembe Kína kivételes kultúráját. A konfucianizmus nyilvánvalóan Kína-centrikus elmélet. Xin Li és Verner Worm például azt írja: "A kínai kultúra a katonai hatalom helyett az erkölcsi erőt támogatja, a hegemon uralom helyett a királyi uralmat imádja, és az erény általi meggyőzést hangsúlyozza". Yan Xuetong, aki valószínűleg Kína legismertebb nemzetközi kapcsolatok teoretikusa Nyugaton, azt állítja: "Kína felemelkedése civilizáltabbá teszi a világot. . . . A konfucianizmus lényege a "jóindulat". .....Ez a fogalom a kínai uralkodókat jóindulatú kormányzásra ösztönzi. .... hegemon helyett kormányzás ..... A "jóindulat" kínai koncepciója hatással lesz a nemzetközi normák és a nemzetközi társadalom civilizáltabbá tétele."

A kínai döntéshozók hasonló érveket hoznak fel. Wen Jiabao volt miniszterelnök például 2003-ban a Harvardon azt mondta: "A békeszeretet a kínai nemzet egyik leghíresebb tulajdonsága". Egy évvel később pedig Hu Csin-tao elnök kijelentette: "Kínában az ősi idők óta szép hagyománya van az őszinteségnek, a jóindulatnak, a kedvességnek és a bizalomnak a szomszédai iránt". Ezeknek a megjegyzéseknek az egyértelmű következménye az, hogy Kína, a történelem más nagyhatalmaitól eltérően, mintaszerűen viselkedett a világ színpadán.

A konfucianizmusnak ezzel az elméletével két probléma van. Először is, nem tükrözi, hogy a kínai elit hosszú történelme során hogyan beszélt és gondolkodott a nemzetközi politikáról. Más szóval, ez nem pontos leírása Kína stratégiai kultúrájának az évszázadok során. Ennél is fontosabb, hogy kevés történelmi bizonyíték van arra, hogy Kína a konfucianizmus diktátumai szerint cselekedett volna. Éppen ellenkezőleg, Kína ugyanúgy viselkedett, mint más nagyhatalmak, vagyis gazdag múltja van abban, hogy agresszívan és brutálisan lépett fel szomszédaival szemben.

A kínai kultúrában kétségtelenül van egy kiemelkedő konfuciánus szál, amely több mint 2000 évre nyúlik vissza. De ahogy Alastair Iain Johnston rámutat, a nemzetközi politikáról való kínai gondolkodásban egy másik, erőteljesebb irányzat is jelen van. Ő ezt "parabellum paradigmának" nevezi, és megjegyzi, hogy "nagy jelentőséget tulajdonít a tiszta erőszak alkalmazásának a biztonsági konfliktusok megoldására". Ez a paradigma, hangsúlyozza, "nem tesz jelentősen eltérő előrejelzéseket a viselkedésről, mint egy egyszerű strukturális reálpolitikai modell". Ezért használja a "parabellum paradigma"

kifejezést felváltva a "kulturális realizmussal", amely könyvének címe. Nagyon fontos, hogy

Johnston állítása, miszerint a konfucianizmus és a kulturális realizmus "nem tarthat igényt különálló, de egyenlő státuszra a hagyományos kínai stratégiai gondolkodásban. Inkább a parabellum paradigma dominál, a legtöbb esetben".

Az eddigi vita abból indult ki, hogy a konfucianizmus alapvetően békés, és semmilyen okból nem támogatja a háború kirobbantását. Ez a feltételezés azonban nem igaz. Amint Yan Xuetong világossá teszi, a konfucianizmus erkölcsiségre helyezett magas prémiuma nem zárja ki, hogy a háborút az államvezetés eszközeként alkalmazzák. Sőt, azt is megköveteli, hogy Kína hajlandó legyen igazságos háborút vívni, ha egy másik ország olyan magatartást tanúsít, amelyet Kína vezetői erkölcstelennek tartanak. Yan írja: "Egyesek azt állítják, hogy Konfucius és Mencius a "háború tilalmát" támogatja, és ellenez minden háborút. Valójában nem minden háborút elleneznek, csak az igazságtalan háborúkat. Támogatják az igazságos háborúkat". Továbbá azt mondja: "Konfuciusz úgy gondolja, hogy a prédikációra való támaszkodás a jóindulat és az igazságosság normáinak fenntartásában nem megfelelő. Ezért úgy gondolja, hogy a háború útját kell alkalmazni a jóindulat és igazságosság ellen vétő fejedelmek megbüntetésére".

Természetesen ez a háborús indoklás rendkívül hajlékony. Mint azt a nemzetközi politikát tanulmányozók közül szinte mindenki tudja, a politikai vezetők és a politikai döntéshozók minden meggyőződésből ügyesen kitalálják, hogyan lehet egy rivális ország viselkedését igazságtalannak vagy erkölcsileg romlottnak minősíteni. Ezért a megfelelő spinmeisterrel a konfuciánus retorika felhasználható az agresszív és a védekező magatartás igazolására egyaránt. Az Egyesült Államok liberalizmusához hasonlóan a konfucianizmus megkönnyíti a kínai vezetők számára, hogy idealistaként beszéljenek, és realistaként cselekedjenek.

És rengeteg bizonyíték van arra, hogy Kína hosszú történelme során, amikor csak tehetett, agresszívan viselkedett szomszédaival szemben. Warren Cohen történész az i. e. második évezredtől kezdődően a kínai külpolitikát áttekintő tanulmányában azt írja: "Birodalmuk létrehozásában a kínaiak nem voltak kevésbé arrogánsak, nem voltak kevésbé kegyetlenek, mint az európaiak, a japánok vagy az amerikaiak a sajátjuk létrehozásában". Hozzáteszi: "Történelmileg az erős Kína brutálisan bánt a gyengékkel - és nincs okunk azt várni, hogy a jövőben másképp cselekedjen, hogy jobban viselkedjen, mint más nagyhatalmak a múltban". Victoria Tinbor Hui politológus megjegyzi, hogy ha a kínai külpolitikát az idők során vizsgáljuk, akkor azt látjuk, hogy "a nyers erő elsőbbsége a "humánus tekintély" helyett". Megjegyzi: "Nehéz megérteni a katonai

konfliktusok ilyen mértékű túlsúlyát a kínai történelem során kizárólag a konfuciánus gondolkodás szemszögéből".

Számos más tudós is hasonlóan érvel. YuanKang Wang például azt írja: "A konfuciánus kultúra nem korlátozta a kínaiak erőhasználatát: Kína évszázadokon át a reálpolitika gyakorlója volt, és úgy viselkedett, mint más nagyhatalmak a világtörténelem során.....A kínai vezetők inkább erőszakot alkalmaztak a problémák megoldására.

Kína biztonságát fenyegető külső fenyegetések, az ország hatalmának növekedésével egyre offenzívabb magatartást tanúsított, és rendszerszintű vagy katonai korlátok hiányában expanzív háborús célokat fogadott el". Végül Hans J. van de Ven történész írja: "Még a kínai történelem iránt csak alkalmi érdeklődést mutató embernek sem lehet nem tudatában annak, hogy Kína háborús képessége az elmúlt évszázadokban valóban félelmetesnek bizonyult.....Egyértelmű, hogy Kína történelme a legalább olyan erőszakos volt, mint Európában."

El lehet ismerni, hogy Kína a múltban alig tett többet a konfucianizmus szavaknál, de azt állítja, hogy az elmúlt években megvilágosodott, és most már elfogadja ezt a békés világnézetet, miközben elutasítja a hatalmi egyensúly logikáját. Kevés bizonyíték van azonban arra, hogy ez a változás megtörtént. Valójában nem szokatlan, hogy a Kínával foglalkozó szakértők megjegyzik, hogy a realizmus él és virul. Thomas Christensen például azt állítja, hogy "Kína lehet a reálpolitika főtemploma a hidegháború utáni világban", míg Avery Goldstein szerint "Kína mai vezetői, akárcsak elődeik a császári Kínában, nagyra értékelik a reálpolitika gyakorlatát".

Összefoglalva, kevés alapja van annak az állításnak, hogy Kína kivételes nagyhatalom, amely elzárkózik a realista logikától, és ehelyett a konfuciánus pacifizmus elvei szerint viselkedik. Szinte az összes rendelkezésre álló bizonyíték arra utal, hogy Kína gazdag múltra tekint vissza abban, hogy megpróbálja maximalizálni relatív hatalmát. Továbbá nincs jó okunk azt gondolni, hogy Kína a jövőben másként fog cselekedni.

Pénzt keresni, nem háborúzni

Valószínűleg a leggyakrabban hangoztatott érv, amely szerint Kína felemelkedése békés lehet, a gazdasági kölcsönös függőség elméletén alapul. Ennek a szemléletnek két összetevője van. Az első az az állítás, hogy Kína gazdasága elválaszthatatlanul kötődik potenciális riválisai, köztük Japán és az Egyesült Államok gazdaságához. Ez a kapcsolat nem csak azt jelenti, hogy Kína és kereskedelmi partnerei egymástól függenek a további prosperálásban, hanem azt is, hogy a prosperitás viszont a köztük lévő békés kapcsolatoktól függ. Egy háború, amelyben ők is érintettek, katasztrofális gazdasági következményekkel járna valamennyi harcoló fél számára. Ez gazdasági szinten a

kölcsönös biztosított pusztítással (MAD) lenne egyenértékű.

Másodszor, a jólét a modern államok fő célja. A polgárok ma azt várják el vezetőiktől, hogy gazdasági növekedést biztosítsanak; ha ez nem sikerül, akkor valószínűleg kirúgják őket hivatalukból. Bizonyos esetekben jelentős zavargásokra kerülhet sor otthon, és maga a rendszer is veszélybe kerülhet. A meggazdagodás kényszere azt jelenti, hogy egyetlen racionális vezető sem indítana háborút.

Valójában még az érintett országok közötti biztonsági verseny is valószínűleg mérsékelt lesz, nemcsak azért, mert a vezetők inkább országuk gazdagságának maximalizálására összpontosítanak, hanem azért is, mert fennáll a veszélye annak, hogy az intenzív rivalizálás véletlenül háborúhoz vezethet. A gazdaságilag egymástól függő államok világában a vezetők kifejezetten idegenkednek a konfliktusoktól, mert attól tartanak, hogy az véget vetne a jólétnek és a politikai karrierjüknek is.

Hiba lenne azt állítani, hogy a gazdasági kölcsönös függőség egyáltalán nem számít a béke előmozdítása szempontjából. A vezetők nagyon is törődnek országuk jólétével, és bizonyos körülmények között ez az aggodalom segít visszafogni a háború iránti lelkesedésüket. A kulcskérdés azonban az, hogy az ilyen számítások a legkülönbözőbb körülmények között vajon képesek-e döntően befolyásolni a politikai döntéshozókat. Más szóval, vajon a gazdasági egymásrautaltság hatása elég súlya lesz-e ahhoz, hogy hosszú távon szilárd alapként szolgáljon a Kína és potenciális riválisai közötti béke megteremtéséhez? Úgy vélem, jó okunk van kételkedni abban, hogy a kölcsönös jólét miatti aggodalmak meg fogják tartani Ázsia békéjét, miközben Kína egyre nagyobb hatalomra tesz szert.

A legalapvetőbb szinten a politikai számítások gyakran felülmúlják a gazdasági számításokat, amikor konfliktusba kerülnek. Ez minden bizonnyal igaz a nemzetbiztonsági kérdésekre, mivel a biztonság területén mindig a túléléssel kapcsolatos aggodalmak forognak kockán, és ezek fontosabbak, mint a jóléttel kapcsolatos aggodalmak. Mint hangsúlyoztuk, ha nem maradsz életben, nem tudsz prosperálni. Ezzel kapcsolatban érdemes megjegyezni, hogy 1914 előtt az európai nagyhatalmak között jelentős gazdasági kölcsönös függőség és jólét volt.

Az első világháború mégis bekövetkezett. Németország, amely elsősorban felelős volt a konfliktus kirobbantásáért, meg akarta akadályozni, hogy Oroszország egyre nagyobb hatalomra tegyen szert, miközben megpróbált hegemonná válni Európában. Ebben a fontos ügyben a politika felülkerekedett a gazdaságon.

A politika akkor is hajlamos győzedelmeskedni a jóléttel kapcsolatos aggodalmak felett, amikor a nacionalizmus befolyásolja a szóban forgó kérdést. Gondoljunk csak Peking

Tajvannal kapcsolatos álláspontjára. A kínai vezetők hangsúlyozták, hogy háborút indítanak, ha Tajvan kikiáltja függetlenségét, még akkor is, ha úgy vélik, hogy az ebből következő konfliktus kárt okozna Kína gazdaságának. Természetesen a nacionalizmus a

a Tajvanról való kínai gondolkodás lényege; a szigetet szent területnek tekintik. Azt is meg lehet jegyezni, hogy a történelem tele van polgárháborúkkal, és szinte minden esetben jelentős gazdasági függőség volt a harcoló felek között a harcok kitörése előtt. A politikai számítások azonban végül nagyobb befolyással bírtak.

Három másik ok is kétségbe vonja azt az állítást, hogy a gazdasági kölcsönös függőség képes fenntartani a békét Ázsiában az egyre erősebb Kínával szemben. Az elmélet működése az állandó jóléttől függ, de nincs garancia arra, hogy nem lesz olyan kereskedelmi háború vagy nagyobb gazdasági válság, amely aláássa ezt a feltételezést. Vegyük például, hogy a jelenlegi euróválság milyen súlyos károkat okoz számos európai ország gazdaságában. De még súlyos világgazdasági visszaesés hiányában is előfordulhat, hogy egy adott államnak jelentős gazdasági problémái vannak, ami olyan helyzetbe hozhatja, hogy gazdaságilag nem sokat veszíthet, sőt talán még nyerhet is valamit egy háború kirobbantásával. Például Irak 1990 augusztusában azért szállta meg Kuvaitot - szoros gazdasági kapcsolataik ellenére -, mert Kuvait túllépte az OPEC olajtermelési kvótáit, és ezzel csökkentette Irak olajprofitját, amit a gazdasága nem engedhetett meg magának.

Egy másik ok, amiért megkérdőjelezhetjük a gazdasági interdependencia elméletét, hogy az államok néha abban a reményben indítanak háborúkat, hogy a győzelem jelentős gazdasági és stratégiai előnyökkel jár majd számukra, és hogy ezek a várható előnyök nagyobbak lesznek, mint a sérült interdependencia miatt elveszített jólét. Széles körben elterjedt például az a vélekedés, hogy a Dél-kínai-tenger fenekén bőséges természeti erőforrások vannak. Kína és szomszédai azonban jelentős nézeteltérést mutatnak abban, hogy ki ellenőrzi ezt a nagy víztömeget. Bár valószínűtlen, elképzelhető, hogy egy erősebb Kína katonai erővel szerezné meg a Dél-kínai-tenger feletti ellenőrzést, hogy kiaknázhassa annak tengerfenekét és táplálhassa a kínai gazdasági növekedést.

Az utolsó ok, ami miatt kételkedni lehet ebben a békeelméletben, az az, hogy a gazdaságilag egymástól függő országok néha háborúkat vívhatnak, és mégis elkerülhetik, hogy jelentős gazdasági költségekbe kerüljenek. Először is, egy ország célba vehet egyetlen riválist, kidolgozhat egy okos katonai stratégiát, és gyors és döntő győzelmet arathat. Valójában a legtöbb állam úgy indul háborúba, hogy gyors győzelemre számít, bár ez nem mindig sikerül. Ha mégis így történik, a gazdasági költségek valószínűleg nem lesznek jelentősek, mivel a harc egyetlen rivális ellen folyik, és a siker gyorsan bekövetkezik.

A háború gazdasági költségei általában akkor a legnagyobbak, amikor az államok több

országgal is elhúzódó háborúba keverednek, ahogyan az a két világháborúban történt. De a vezetők nem

nem viszik az országukat háborúba, és nem számítanak erre a kimenetelre, sőt, azt várják, hogy elkerüljék azt. Továbbá, amint azt korábban már említettük, az atomfegyverek miatt rendkívül valószínűtlen, hogy Kína a második világháborúra emlékeztető nagy hagyományos konfliktusba keveredjen. Valójában az Ázsiában kitörő háborúk valószínűleg korlátozottak lesznek mind a célok, mind az eszközök tekintetében. Ilyen körülmények között a harcok gazdasági költségei valószínűleg korlátozottak lesznek, és így nem jelentenek jelentős veszélyt a harcoló felek jólétére. Egy kisebb léptékű háború megnyerése valóban növelheti egy ország jólétét, ahogyan ez akkor történhet, ha Kína átveszi az ellenőrzést a Dél-kínai-tenger felett.

Ezen túlmenően számos bizonyíték van arra, hogy az egymással háborúban álló államok gyakran nem szakítják meg a gazdasági kapcsolatokat. Más szóval, az államok háború idején is kereskednek az ellenséggel, főként azért, mert mindkét fél úgy véli, hogy hasznot húz az érintkezésből. Jack Levy és Katherine Barbieri, a téma két vezető szakértője azt írja: "Egyértelmű, hogy az ellenséggel folytatott kereskedelem elég gyakran fordul elő ahhoz, hogy ellentmondjon annak a hagyományos bölcsességnek, hogy a háború szisztematikusan és jelentősen megszakítja az ellenfelek közötti kereskedelmet". Hozzáteszik, hogy "az ellenséggel folytatott kereskedelem a nemzeti függetlenségért vagy a globális dominanciáért vívott teljes körű háborúk során éppúgy előfordul, mint a korlátozottabb katonai összecsapások során". Röviden, lehetséges, hogy egy ország háborút vívjon egy olyan rivális ellen, akivel gazdaságilag kölcsönösen függ, anélkül, hogy saját jólétét veszélyeztetné.

Mindezen okok miatt nehéz bízni abban, hogy a gazdasági egymásrautaltság az elkövetkező évtizedekben szilárd alapot jelenthet az ázsiai béke számára. Ez azonban nem tagadja, hogy bizonyos körülmények között fékezheti a háborút.

KÖVETKEZTETÉS

Az általam festett kép arról, hogy mi fog történni, ha Kína tovább emelkedik, nem túl szép. Sőt, egyenesen lehangoló. Bárcsak reményteljesebb történetet tudnék mesélni az ázsiai béke kilátásairól. De tény, hogy a nemzetközi politika veszélyes vállalkozás, és semmilyen jóakarattal nem enyhítheti az intenzív biztonsági versenyt, amely akkor kezdődik, amikor egy feltörekvő hegemon lép a színre akár Európában, akár Ázsiában. És jó okunk van azt hinni, hogy Kína végül regionális hegemoniára fog törekedni.

Érdeemes azonban megjegyezni, hogy bár a társadalomtudományi elméletek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy segítsenek értelmet adni a körülöttünk lévő, rendkívül

bonyolult világnak, mégis meglehetősen nyers eszközök. Még a legjobb elméleteink is csak korlátozottan képesek megmagyarázni a múltat és megjósolni a jövőt. Ez azt jelenti, hogy minden elmélet szembesül olyan esetekkel, amelyek ellentmondanak az általa megfogalmazottaknak.

fő előrejelzések. Tekintettel az általam festett borús képre, reméljük, hogy ha Kína különösen nagy hatalomra tesz szert, akkor a fejlődés tényleges eredményei ellentmondanak elméletemnek, és bebizonyítják, hogy előrejelzéseim tévesek.

John J. Mearsheimer a Chicagói Egyetem R. Wendell Harrison politikatudományi professzora. Tagja a The National Interest tanácsadó testületének.

"Részlet John J. Mearsheimer A nagyhatalmi politika tragédiája című könyvéből. Copyright © 2014 by John J. Mearsheimer. A kiadó, a W. W. Norton & Company, Inc. engedélyével."

Képek: Egyesült Államok Védelmi Minisztériuma, Egyesült Államok

Haditengerészete és Fehér Ház Flickr. Ezt először 2014. április 8-án tették

közzé. Olvasói érdeklődésre való tekintettel újra közzétesszük.

show paged

A világhálóról

Szponzorált linkek Taboola

21 víz alatti felfedezés túl bizarr ahhoz, hogy elhiggyük

GeekVIP

24 híresség, akiknek az IQ-ja túl bizarr ahhoz, hogy elhiggyük

ZestVIP

Az összes legjobb megjelenés az MTV VMA kék szőnyegéről

Élő

Orosz repülő erődök

EnglishRussia

Valami zavaró dolog történik ezzel a fotóval a királyi családról. Te is látod?

PressRoomVIP

3 Legjobban fizető Jobs lehet csinálni otthonról Szingapúrban

Ace Profits Akadémia

Hogyan védik az indiaiak az autójukat ezzel az apró eszközzel?

TechieFans

Búcsúzzon el a horkolástól ezzel a hűvös trükkel

Online egészségügyi wiki

Hogyan mozgat meg minket a gamification a munkahelyen?

JLL Real Views

A tőke mozgósítása a társadalmi haladás érdekében

Befektetett projekt

Szponzorált linkek

Ismerje meg ezt a szingapúri, aki milliókat keresett az e-kereskedelemmel. Regisztráljon itt

eFreedomMaker.com

Briliáns új járműkövető eszköz, amely gyorsan elkelt

A Trackr

Itt van, miért nem kell semmilyen indikátorok, hogy egy nyereséges kereskedő

Order Flow Trader

Akarsz harcolni Kakashival? Gyere és csatlakozz a hivatalos Naruto Online játékhoz!

Hivatalos Naruto Online játék

Allen Iverson bankszámlája megdöbbeneti Önt

SajtószobaVIP

229 hozzászólásThe National Interest

1 Bejelentkezés

Ajánlom 4

Megosztás

Rendezés a legjobbak szerint

Csatlakozz a vitához...

frankmnbncvxz - 2 évvel ezelőtt

A kérdés az kellene legyen, hogy Amerika békésen el tud-e menni.

77 - Válasz - Megosztás

DON HUANG > frankmnbncvxz - 2 évvel ezelőtt

Az igazi kérdés az, hogy Amerika ki fog-e robbantani egy újabb világháborút, hogy megőrizze

Interesztelen
jelenlegi pozícióját a világ legnagyobb kalapácsaként". A történelemben egyetlen "nagyhatalom" sem megy el csendben.

nagy harc nélkül. Ez alól az ^{Interest}USA sem kivétel.

14   - Válasz - Megosztás '

matimal > DON HUANG - 2 évvel ezelőtt

Honnan származik ez a feltételezés, hogy Amerika "megy"?

1   • Válasz Megosztás '

Természetes rend > DON HUANG - 2 évvel ezelőtt

Az USA nem lenne ilyen hülye... Jelen pillanatban az USA jobban járna, ha javítani tudna a lakossága belföldi helyzetén, de ez túl nagy kérés.

  - Válasz - Megosztás '

DON HUANG > Természetes rend - 2 évvel ezelőtt

Nagyon is lehetséges. Emlékeztek az amerikai doktrínára? A védekezés legjobb formája a támadás. És ők a második világháború vége óta támadták a vélt ellenségeiket. Most az amerikai hadseregnek új doktrínája van: A nukleáris háború megelőzésének legjobb módja, ha felkészülünk egy nukleáris háborúra. Ezt a paradoxont az amerikaiak komolyan veszik, és Oroszország és Kína részéről ostobaság lenne figyelmen kívül hagyni a paranoia ezen új formáját.

Ahogy Kína az évek során egyre jobban növeli gazdasági erejét, úgy fog növekedni katonai képessége is. A jelenlegi ereje alapján az USA minden területen egyértelmű előnyben van Kínával szemben, és ez a lehetőség, hogy a következő 30 évben Kína fölé kerekedjen, gyorsan bezárul. A kísértés, hogy Kína ellen megelőző támadásokat folytassanak, nagyon is valós, és az egyetlen hiányzó elem az, hogy találjanak néhány "erkölcsi kifogást" az ilyen akciók igazolására.

Ezen "erkölcsi kifogások" keresése érdekében az USA-nak továbbra is meg kell vizsgálnia Kína gyengeségeit, szövetségeket használva proxie-ként és bármilyen eszközzel, hogy Kínát egy sor meggondolatlan cselekedet elkövetésére csábítsa/csalja, ami ürügyként szolgálhat az amerikai masszív katonai válaszlépések igazolására.

Természetesen szeretném, ha tévednék ebben a feltételezésben.

7   • Válasz Megosztás '

Természetes rend > DON HUANG - 2 évvel ezelőtt

LOL... Amerika egy üres hatalom. Az energiáját kifelé irányítja, valamilyen cél, és elképzelt ellenség felé. Polgárainak kollektív emlékezete annyira rövid távú, és politikai rendszere annyira teljes, hogy a pénzügyi kapitalizmus foglyul ejtette. Hogyan írja ezt le? Ez egyfajta paranoia az ismeretlen felismeréséből eredő paranoia. A reálbér stagnált az elmúlt 4 évtizedben. Bizonytalan, hogy a globalizáció és a technológia jót tesz-e Amerikának, vagy sem...

Nem utálok Amerikát. Szeretem és értékelem minden egyes embert ezen a bolygón, és van egy álmom, hogy ezek az emberek jól kijönnék egymással, és hogy nem kell, hogy kutyaszorítóban legyen a világ. Olyan világot képzelek el, ahol nincs hegemonia, és nem uralkodik egyik csoport a másik felett.

7   • Válasz Megosztás '

DON HUANG > Természetes rend - 2 évvel ezelőtt

Az én érzéseim pontosan ugyanezek. Az USA egykor jóindulatú hatalom volt.

de a második világháború után paranoiává vált. Mint a tűzoltók, itt-ott kisebb bozóttüzeket gyújtottak, azt gondolván, hogy ezekkel az akciókkal megelőzhető a hatalmas erdőtüzek. Vagy lehet, hogy a Föld túl kicsi az USA számára, mivel a Föld minden szeglete "nemzetbiztonsági fenyegetést" jelent Amerikára nézve?

De az a gyanúm, hogy a probléma nem közvetlenül a beágyazott kapitalista kormányzathoz kapcsolódik; sokkal inkább egy ki nem mondott hatalomhoz: a hadsereghez. Az USA katonai intézményei saját jogon túlságosan is hatalmassá váltak, és meghatározó befolyást gyakorolnak a különböző kormányok forgóajtói felett. Az amerikai katonai vezetés csak saját magának válaszol; Amerika ötödik hatalmi pillére a Pentagon: Végrehajtó, törvényhozó, bírói és népi hatalom. De az is lehet, hogy ez csak a képzeletem szüleménye.

9   • Válasz Megosztás ' -

nvtncs > frankmnbvcxz - 2 évvel ezelőtt

A kérdés az, hogy ennek a kínai trollnak, frankmnbvcxz-nek csendben el kell-e tűnnie.

13   - Válasz - Megosztás ' -

vita > nvtncs - 2 évvel ezelőtt

te vagy az idióta troll ! frankmnbvcxz csak belülről beszélt !

18   - Válasz - Megosztás ' -

Really > frankmnbvcxz - 2 évvel ezelőtt

frankmnbvcxxz....milyen szörnyű név...búzlík a cselszövéstől és a titkóktól

4   • Válasz Megosztás ' -

Shuami > Really - 2 évvel ezelőtt

Hogyan viszonyul a realist123-hoz??

frankmnbvcxz = frank + a billentyűzet utolsó sorának első 7 billentyűje (jobbról balra)

realist123 = realist + a billentyűzet első sorának első 3 billentyűje (balról jobbra)

Melyik búzlík jobban "a trükköktől és a titkóktól"?

4   • Válasz Megosztás ' -

nvtncs > frankmnbvcxz - 2 évvel ezelőtt

M H,

Ön, aki saját bevallása szerint "amerikai hazafi", támogatná a kínai troll, frankmnbvcxz állítását:

"A kérdés az kellene legyen, hogy Amerika békésen el tud-e menni."? (Erre a kijelentésre "hüvelykujj felfelé" adott neki).

Te nem vagy amerikai, te egy kínai troll vagy.

4   • Válasz Megosztás ' -

matimal > frankmnbvcxz - 2 évvel ezelőtt

Nem, el kell pusztítani minden életet Kína határain belül. Ez az USA-nak legfeljebb néhány napba telne.

2 • Válasz Megosztás ' ^{Interest}

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

Biztos, hogy a neved nem "állat"-nak írják?

7 • Válasz Megosztás '

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Nekem is van kínai nevem. Chiang Kaishek .

 - Válasz - Megosztás '

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

Egy hallucináló "állat"?? Ez ritka!

6 • Válasz Megosztás '

DON HUANG > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Matimal ? Ő Hitler reinkarnációja, egy örült állat.

8 • Válasz Megosztás '

Shuami > DON HUANG - 2 évvel ezelőtt

Ha, látok egy hallucináló, örült állatot, ez egy veszett állat.

3 • Válasz Megosztás '

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Történelmi tudatlan kínai troll. Sajnos ez túl gyakori.

 - Válasz - Megosztás '

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

"A veszettséggel fertőzött állat második szakaszát, az izgalmi szakaszt, amelyet gyakran "dühöngő veszettségnek" neveznek, az jellemzi, hogy a veszettséggel fertőzött állat hajlamos megharapni mindent, ami a közelében van." Wikipedia

7 • Válasz Megosztás '

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Túl sok kutyapörköltet ettél. Kérjen szakmai segítséget.

1 • Válasz Megosztás '

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

Van egy golden retrieverem. Csak egy hallucináló örült állatnak jutna eszébe a "kutyapörkölt". Hallucinálás közben általában felfedezel valamit a tudatalattid mélyén.

5 • Válasz Megosztás '

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

A hozzászólásai alapján biztosan tudna a hallucinációkról. Egyébként a

retriever háziállat vagy haszonállat?

1   • Válasz Megosztás

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

A retriever a barátom és a család része, mivel a gyerekeimmel együtt nő fel. A megjegyzéseim melyik része hallucináció?

5 • Válasz Megosztás ' -

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Az egészet.

 - Válasz - Megosztás '

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

A troll az, amit a troll csinál...

3 • Válasz Megosztás ' -

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Ne érezd magad rosszul. Biztos vagyok benne, hogy van valahol egy fórumon valaki, akit sikeresen meg tudsz félemlíteni.

 - Válasz - Megosztás '

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

Király, hogy még mindig "jól" érzed magad, valószínűleg olyan vastag a bőröd, mint az orrszarvúé. De tudad, hogy az izgalmi stádium után a veszett állat következő és végső stádiuma a bénulási stádium? "A bénulás a motoros neuronok károsodása miatt következik be. A hátsó végtagok bénulása miatt koordinációs zavarok jelentkeznek, a nyáladás és a nyelési nehézség pedig az arc- és torokizmok bénulása miatt. A halált általában légzésleállítás okozza" Wikipedia.

Nem csoda, hogy nyáladzik és sántítasz...vigyázz, matimal!!!

5 • Válasz Megosztás ' -

matimal > Shuami - 2 évvel ezelőtt

Meg kellene próbálnod publikálni.

 - Válasz - Megosztás '

Shuami > matimal - 2 évvel ezelőtt

Nos, ez már megjelent, én vagyok a Wiki szerkesztője.

4 • Válasz Megosztás ' -

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Ön a koreaiakat és a kínaiakat "hallucináló örült állat[oknak]" nevezi, mert kutyát esznek?

 - Válasz - Megosztás '

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Téged nevezlek "hallucináló örült állatnak", mert úgy hangzik, mintha az lennél (matimal == örült állat), és úgy is viselkedsz ("...el kellene pusztítani minden életet Kína határain belül").

 - Válasz - Megosztás '

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Mit jelent a "shuami" kínaiul?

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Angolul azt jelenti, hogy "mutasd meg a marhahúst". És nálad nincs marhahús!!!

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Tehát kínai vagy. A "marhahús" kínaiul a kutyát is magában foglalja?

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Nem tudom, hogy a hozzászólásom melyik részéből jutott erre a következtetésre. És NEM, a marhahús az marhahús. Nem tartozik bele a ~~kutyahús~~, függetlenül attól, hogy honnan származik. Még mindig hallucinálsz?

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Megpróbálok érzékeny lenni az ökogloboszféra kulturális sokszínűségének gazdag szövevényére, és nem feltételezem, hogy a nyugati felfogás általánosan érvényes.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Látom, hogy érzékeny lélek vagy: "...el kellene pusztítani minden életet Kína határain belül", ami gondolom, az emberek legjobb barátait is magában foglalja? Nem is beszélve az összes humán tudományról!

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Hogy "érzékeny lélek" vagy sem, azt majd meglátjuk.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Nekem nincs "érzékeny lelkem" a hallucináló őrült állathoz. Nem, az biztos, hogy nem érzek iránta gyenge pontot.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Talán csak a CCP apologétája vagy.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Talán csak egy troll vagy, akinek elfogyott a mondanivalója, és nem igazán

volt valami mondanivalója.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Talán soha nem is volt más mondanivalód, minthogy megkeresd a CCP trollfizetésedet.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Talán egy kibernetikai másolót kellene alkalmaznod, hogy létrehozza neked a hozzászólásokat.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Biztos vagyok benne, hogy már megtette. Persze, hogy egy amerikai cégtől kellett ellopni a technológiát!

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

Talán csak egy r3dn3ck vagy, és szart sem tudsz a technológiáról. Lehet, hogy inkább egy tehenet alkalmazol, hogy felöklendezze azt, amit itt összehordasz.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

A "redneck"-ként való azonosítás sokak számára büszkeség, ahol én élek.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

A számok...

Bart Simpson-szindróma.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

matimal > Shuami - egy évvel ezelőtt

Bárcsak olyan híres és gazdag lennék, mint azok, akik Bart Simpsont alkották.

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

Shuami > matimal - egy évvel ezelőtt

hírnév és szerencse?! Te valóban hallucinálsz!

Bart Simpson-szindróma:

Az elhanyagoló szülők gyermekei gyakran minden figyelmet jó figyelemnek tekintenek. Előfordulhat, hogy rossz dolgokat tesznek, például felborítják a szemeteseket a felnőttek előtt, hogy kiabáljanak velük. Ugyanezek az emberek ugyanezen okból nőnek fel, hogy gyűlölködő és tudatlan szarságokat terjesszenek az interneten. Kevés vagy egyáltalán nincs barátjuk, és a posztjaikra adott dühös válaszok olvasása a napjuk fénypontja. Ne gyűlöljétek ezeket a szánalmas szemeteket, inkább sajnáljátok őket.

Városi szótár

△▽ - Válasz - Megosztás ' |

További megjegyzések betöltése

 Feliratkozás

 Add Disqus az oldaladhoz Add Disqus Add Disqus Add

 Adatvédelem

Szponzorált linkek

21 víz alatti felfedezés túl bizarr ahhoz, hogy elhiggyük

GeekVIP

24 híresség, akiknek az IQ-ja túl bizarr ahhoz, hogy elhiggyük

ZestVIP

Az összes legjobb megjelenés az MTV VMA kék szőnyegéről

Élő

Orosz repülő erődök

EnglishRussia

Valami zavaró dolog történik ezzel a fotóval a királyi családról. Te is látod?

PressRoomVIP

Mostantól nyomon követheti autóját okostelefonja segítségével

Trackr Bravo

Szponzorált linkek Taboola

Témák:
BIZTONSÁGI
NAGYSTRATÉGIA

Régiók:
KÍNA
REALIZMUS
AMERICA

További történetek: John J. Mearsheimer

Mi
következik
az amerikai
primátus
után?

Amerikának rá kell
ébrednie az új
normális helyzetre.
Christopher Layne

5 módja annak, hogy a globális gazdaság egy újabb
nagy gazdasági válságba csúszhasson

Utak a gazdasági katasztrófához.
Anthony Fensom

Az USA-nak továbbra is garantálnia kell a gazdag
államok biztonságát?

Egy nagy kérdés.
Michelle Newby

szeptember-október 2016

Miért fél az ISIS
Izraeltől

Tartalomjegyzék

Feliratkozás**Digitális****kiadás**

IRATKOZZON FEL HÍRLEVELÜNKRE

FELIRATKOZÁS

Legnépszerűbb

Oroszország halálos Szu-35-ös vadászgépe az amerikai F-35, F-15 és F-16 ellen: Ki nyer? Oroszország egyetlen repülőgép-hordozója Szíriába tart (de van egy nagy hibája) Az amerikai hadsereg a vietnami háború óta az első halálos kézigránátot tervezi.

Az amerikai haditengerészet nagy változásokat tervez Amerika jövőbeli repülőgép-hordozóin? Mikor nem repülőgép-hordozó egy repülőgép-hordozó? Amikor Japáné. Mit

mond nekünk az afganisztáni szovjet vereség Szíriáról?

Ha India és Pakisztán háborúba indulna: 5 fegyver, amitől Pakisztánnak tartania kellene

Trending Now

21 víz alatti felfedezés túl bizarr ahhoz, hogy elhiggyük

GeekVIP

Nagy bajban van Oroszország válasza az AEGIS rakétavédelmi rendszerre

24 híresség, akiknek az IQ-ja túl bizarr ahhoz, hogy elhiggyük

ZestVIP

Dél-kínai-tengeri leszámolás: Réomás: Egy sokkal nagyobb réomás része

Az összes legjobb megjelenés az MTV VMA kék szőnyegéről

Élő

Elektronikus hadviselés a Dél-kínai-tengeren (és miért fontos)

Orosz repülő erődök

EnglishRussia

Itt van, miért az amerikai hadsereg nem pánik üzemmódban Kína CarrierKiller rakéták felett

Támogatott linkek Taboola által

► NÉZZ KÖRÜL

- [4 dolog, amit a szívroham előtt fogsz érezni](#)
- [7 dolog, ami kiváltja az Alzheimer-kórt](#)
- [4 dolog, amit a szívroham előtt fogsz érezni](#)
- [4 dolog, amit a szívroham előtt fogsz érezni](#)
- [7 dolog, ami kiváltja az Alzheimer-kórt](#)
- [7 dolog, amely kiváltja az Alzheimer-kór](#)

Készítette: Newsmax

Feliratkozás Hozzáférés minden cikkünkhöz mindig. Iratkozzon fel még ma: \$29.95-ért 6 számot

IRATKOZZON FEL
HÍRLEVELÜNKRE

e-mail cím

Rólunk
Felépítés

Sajtószoba

Előfizetések

Kapcsolat

Állások és gyakornoki
lehetőségek

Hirdetés Beküldési

irányelvek

Engedélyek

Címlap

HOME

MAGAZIN

BLOGOK

BIZTONSÁG

AFRIKA

TÁRSADAL

AMERIKAI

OM

KONTINENS

GAZDASÁG

ÁZSIA

POLITIKA

EURÁZSIA

GLOBÁLIS
KORMÁNYZÁS

EURÓPAI

KÖZÉP-

KELET

ÓCEÁNIA

©2016 The National Interest. Minden jog fenntartva. | Adatvédelmi irányelvek | Általános Szerződési Feltételek